

A full-page photograph of a misty forest scene. In the foreground, a stream flows through a dense forest of tall, thin trees. The water is calm, reflecting the surrounding foliage. A fallen log lies across the stream. The background is hazy, suggesting a misty or foggy atmosphere. The overall tone is serene and natural.

76

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

REVISTA SEMESTRAL
DESEMBRE 2022

ÍNDEX

— 2 —
Hola!

— 3 —
**Des de la taula
de l'alcaldessa**

— 5 —
Notícies del semestre

— 24 —
Medi Ambient

— 26 —
Servei Municipal d'Aigües

— 28 —
L'escola Castanyer

— 30 —
Racons

— 33 —
Patrimoni

— 36 —
Els viatges d'en Quim

— 38 —
**Inventari d'alcaldes,
regidors i membres
de juntes municipals**

— 40 —
Cultura

— 42 —
Aleix Canalias

— 44 —
Gabriel Villegas

— 46 —
Records

Hola!

Ja hi tornem a ser! Ens tornem a trobar encarant la recta final de l'any amb la vista posada en les celebracions de les festes de Nadal.

Si l'any passat van ser les festes del retrobament, després de la pandèmia i les quarantenes, enguany podríem definir-les com les de la normalitat. La normalitat de poder celebrar-les amb la família, amb amics i amigues, amb els nostres éssers estimats. La normalitat de tornar a fer-se petons i abraçades. La normalitat de tornar a reunir-se per compartir tradicions i grans moments... Una normalitat que de mica en mica hem anat recuperant i que trobareu reflectida en les pàgines d'aquest nou número d'*El Soroll*. En definitiva, una normalitat que cal apreciar i que trobem a faltar quan no la tenim.

Així que a totes les persones que fem *El Soroll de les Fonts* només ens queda desitjar-vos molt bones festes i molt bon any!

Edició
Ajuntament de Sant Joan les Fonts

Redacció
Mn. Miquel Vall-lloera, Maria Ayguabella, Irieix Costa, Anna Escarpanter, Joaquim Ferrer, Xavier Valeri, alumnes de l'escola Castanyer i Glam Comunicació

Disseny
Glam Comunicació
— www.glam.coop

Dipòsit legal
GI-966-90

Impressió
Impremta Costa
—Tel. 972 26 03 41

Tiratge
1.700 exemplars

La redacció no es fa responsable de les opinions expressades en els articles signats.

Nota de la redacció: si algú no rep la revista puntualment en el seu domicili, si us plau, poseu-vos en contacte amb nosaltres al 972 29 00 52

Autor de la fotografia de la portada:
Pep Sau

76

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

DES DE LA TAULA DE L'ALCALDESSA

MARIA VIDAL

A les portes de les festes de Nadal arriba una nova edició de la revista *El Soroll*. Aquest número està ple d'informació molt variada per poder conèixer una mica més i millor del dia a dia del nostre municipi i de les entitats i associacions que en formen part.

Després d'uns anys de pandèmia i de dificultats econòmiques i socials, emocionalment veure com totes les entitats i col·lectius reprenen les seves activitats amb il·lusió i energia renovada. El teixit associatiu de Sant Joan les Fonts és ric i divers. Són moltes les persones que en formen part de forma voluntària i desinteressada i és gràcies a totes elles que la nostra vida social i de comunitat esdevé més completa i dinàmica.

Aviat començarà un nou any i, amb ell, nous projectes, il·lusions i propostes en les quals cal continuar treballant pel benestar dels santjoanencs i santjoanenques. Un exemple del bon treball que des de l'Ajuntament s'ha dut a terme és l'adquisició del parc de can Miquelet, un espai de més de 6.000 m² que sempre havia estat propietat privada i que, des d'aquest desembre, és propietat de tota la ciutadania.

També cal destacar el bon treball realitzat pels habitants del nostre municipi en l'ús del nou sistema de gestió de residus amb contenidors tancats. De reciclar un 39% l'any 2021 hem passat a reciclar un 56% l'any 2022. Pel que fa als quilos de resta recollits, hem passat de 384.087 kg el 2021 a 238.685 kg el 2022, és a dir, un 39% menys

de residus de resta. Cal felicitar-nos per aquesta feina feta i animar-vos a seguir en aquesta direcció, ja que l'objectiu és arribar al 75% de mitjana de reciclatge. Des d'aquí, també voldria conscienciar de la necessitat de tenir respecte pels espais comuns, places i carrers. El bon manteniment, netedat i ús correcte de les instal·lacions i infraestructures públiques és responsabilitat de tots i totes. Ajudeu-nos a fer del nostre municipi el millor lloc per viure. Moltes gràcies per la vostra col·laboració!

Per acabar, només em resta desitjar-vos unes bones festes i un pròsper any nou ple de salut, felicitat i benestar. Que pugueu gaudir-ne al màxim amb alegria i amabilitat!

Naixements, matrimonis i defuncions

NAIXEMENTS

Arlet Anglada Megías	13/04/2022
Neyla Hheireddine	15/04/2022
Thais Fernández Sarrats	01/06/2022
Gurbaz Singh	09/06/2022
Núria del Roz Planella	04/07/2022
Maria Bueno Nieto	22/07/2022
Aniol Fernández Sacrest	01/08/2022
Aniol Agustí Adell	29/09/2022
Mateo Carvalho Fernández	30/10/2022
Elsa Osorio Multan	13/11/2022
Bernat Cardenal Farkas	18/11/2022

MATRIMONIS

Javier Santana Cano	24/09/2022
Maria Vilanova Fàbrega	
Mohamed Laghrissi	17/10/2022
Isabel Montes Ruiz	

DEFUNCIONS

Juny
Fernando Sanz Castillo, Maria Teresa Barnes Puig, Juan Gras Llinares, Maria Lobato Porras, Jeroni Subirana Ros.
Juliol
Juan Corredera Anguila, Adelaida Gálvez Cruz, Carmen Quintana Grabuleda, Isabel Lozoya Herrero, Joan Serra Prat, Montserrat Reixach Canalías, Miguel Nogué Delós.
Agost
Francisco José García Jiménez, Maria Palomeras Barnadas, Juan Juanola Reixach.
Setembre
Irene Colom Prat, Ramon Vilar Aulinas, Elvira Morera Blanch.
Octubre
Angelina Serra Masó, Isabel Cristina Lozoya Rocha.
Novembre
Sara Plantalech Valeri.
Desembre
Teresa Guix Capdevila.

TELÈFONS I FORMACIÓ PER A EMERGÈNCIES

Bombers
112
Mossos
112
Emergències mèdiques
061

WhatsApp
621 241 458

Àrea Bàsica de Salut
Sant Joan les Fonts
972 29 08 36
La Canya
972 29 20 89

Desfibril·lador de Sant Joan les Fonts
NOVA UBICACIÓ
a l'edifici de Ràdio Sant Joan

Davant una aturada cardíaca, cal trucar al 112, utilitzar els desfibril·lador i esperar els serveis d'emergència

Desfibril·lador de la Canya
Entrada de l'Associació Esportiva La Canya

Ajuntament de Sant Joan les Fonts
972 29 00 52

NOTÍCIES DEL SEMESTRE

Millores al polígon de Begudà

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha dut a terme diverses tasques d'arranjament al polígon industrial de Begudà. D'una banda, s'ha repintat la senyalització horitzontal a tota la zona, que estava molt descolorida.

A més, per tal de guanyar places d'aparcament, el carrer de Can Gener del sector Begudà II va deixar de ser de doble sentit i va passar a ser de sentit únic. Amb aquest replantejament s'ha incrementat l'aparcament en unes 300 places. El cost aproximat dels treballs ha superat els 11.000 euros.

El president Aragonès visita la Garrotxa

El president de la Generalitat, Pere Aragonès, va fer el 13 d'abril una visita institucional a la Garrotxa, en la qual va reivindicar la potència industrial de la comarca, així com el seu patrimoni natural i artístic. El president, que va estar acompanyat de la delegada territorial del Govern de la Generalitat a Girona, Laia Cañigueral, va recordar el compromís de l'Executiu de treballar per la Catalunya sencera.

Després de Santa Pau, el president Aragonès va visitar l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, on va signar el llibre d'honor i es va reunir amb l'alcalde, Maria Vidal, i altres membres del consistori. Poc després també va visitar les instal·lacions d'Ecopack Fluvià, empresa familiar dedicada a la fabricació d'envasos amb materials diversos, fent una aposta especial per a la reutilització i la sostenibilitat. El president va aprofitar aquesta visita per reivindicar la "potència industrial" de la comarca, que és "font de riquesa i prosperitat".

En acabar, el president Aragonès va fer a Olot una última parada de la jornada.

La Festa Major de Sant Joan les Fonts

La Nit de les Dones d'Aigua, el ball amb l'Orquestra Maravella o el concert Fontsirock van ser alguns dels actes d'una Festa Major que va recuperar la normalitat

La Festa Major de Sant Joan les Fonts es va iniciar el dia 23 de juny amb la recollida de la flama del Canigó als jardins de Can Vila, on es va fer el ritual de Sant Joan a càrrec d'Imma del Destí i es va llegir el pregó de festes, a càrrec d'una representació de dones treballadores de les antigues filatures del municipi.

Ben entrada la nit va tenir lloc un dels

plats forts: el multitudinari espectacle de les Dones d'Aigua, en una versió de la Cia. Voël, de Jordi Serra i Deborah Cobos. Els castells de focs artificials i el ball de revetlla a la plaça Major van posar punt final a la jornada.

El dia 24, diada de Sant Joan, es va celebrar el concurs de pesca al riu Fluvià i, tot seguit, la concentració dels perso-

natges de la Faràndula que van ballar i enfilat cap a l'església, on va tenir lloc una missa solemne i un pica-pica. A la tarda, es va programar el concert i ball amb l'Orquestra Maravella i l'elecció de l'hereu i la pubilla de Sant Joan: Pol Gusinyer i la Mònica Oliveras. La diada va culminar amb la tradicional Serenata de l'Alcaldessa.

Dissabte 25 es van proclamar les persones guanyadores del concurs de programes de mà entre l'alumnat de l'escola Castanyer. A la tarda es va inaugurar el nou passeig del Voluntariat, en reconeixement de totes les persones voluntàries del municipi, i es va presentar l'escultura commemorativa de l'artista santjoanenc Joan Sala. I a la nit es va celebrar a la pista

poliesportiva el concert Fontsirock amb l'actuació dels grups Mal Asunto, Indeseables, Quatr3s i Milicians.

Una nova trobada de cotxes clàssics, antics i Vespes al prat de Can Miquelet va donar per acabada el gruix dels actes d'una Festa Major que va tornar a recuperar la normalitat després de dos anys de pandèmia.

Eduard Plana, geganter de Sant Joan, es retira

El 24 de juny, dia de Festa Major, va ser l'últim de l'Eduard Plana com a ballador de la faràndula de Sant Joan les Fonts. Després de molts anys formant part de la colla gegantera i d'engrescar el jovent, va decidir retirar-se, ja que actualment viu i treballa fora del municipi i li resulta molt complicat continuar ballant.

L'acte de comiat va ser molt emotiu. Acompanyat de la colla gegantera de Sant Joan, dels nens i nenes del Balla-Balla, de la salamandra de l'escola Castanyer, d'en Cosme i l'Eulàlia de Begudà i d'en Jaumet, l'Eduard va donar les gràcies a totes les colles, companys i associacions per la col·laboració i la vinculació tan estreta amb la festa. L'alcalde, Maria Vidal, també va voler participar de l'homenatge i li va fer lliurament d'un obsequi en agraïment per tots aquests anys de dedicació al municipi i per portar arreu els gegants de Sant Joan.

Un monestir a vessar en la presentació del llibre de la Torras

Dissabte 2 de juliol a la tarda va tenir lloc la presentació del llibre “La Torras. Història en imatges de la fàbrica de paper 1880-2022”, un gran treball de Manel Soler i l'editorial Oliveras, que recull més de 800 imatges, moltes d'elles inèdites, que expliquen la història d'aquesta emblemàtica fàbrica, símbol del nostre municipi, i de la família que la va fer possible. Es tracta d'una indústria que va lligada a les vides de generacions de santjoanencs i santjoanencs, que van omplir de gom a gom l'església del monestir romànic de Sant Joan les Fonts.

A l'acte, que va aplegar més de 400 persones, hi va assistir Maria Vidal, l'alcalde de Sant Joan; l'arquitecte Jordi Rogent, descendent de Conxa Pla Torras; Josep Casellas, director de la fàbrica del municipi; Francesc Ten, diputat del Parlament de Catalunya, i l'editor Josep Oliveras.

En acabar l'acte es va obsequiar amb un exemplar als assistents i es va servir un petit refrigeri per a tothom.

Nova senyalització dels masos

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha senyalitzat a peu de carretera els masos del municipi ubicats en zona rústica amb l'objectiu de facilitar la mobilitat i l'accessibilitat. Els primers rètols es van instal·lar al barri de Molera, Sant Cosme i de Begudà i s'arribarà a completar tot el terme municipal.

S'instal·la un parc de cal·listènia al barri de Perecaula

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va instal·lar a principis de juny un circuit d'aparell per a la cal·listènia al costat del Parc de Salut del carrer del Mas de Perecaula. Amb aquesta actuació, que ha costat 3.500 euros, s'ha donat resposta a la petició que va fer un grup de joves del municipi. A més, per als responsables municipals, permet ampliar i diversificar les possibilitats de realitzar activitat física a l'aire lliure i potenciar la mobilitat i l'exercici saludable. També es tracta d'una eina de socialització, ja que és un manera de conèixer gent nova amb qui compartir aficions.

La cal·listènia és una activitat física que ha guanyat molta popularitat darrerament i que busca exercitar els moviments dels grups musculars més enllà de la potència i l'esforç. S'utilitza el pes del cos com a resistència o com a càrrega de

treball i s'evita, d'aquesta manera, l'ús de peses o de màquines de musculació. L'entrenament amb aquests exercicis permet treballar la força, la resistència, la coordinació o l'agilitat, i tots ells permeten anar afegint nous nivells de dificultat segons les necessitats dels entrenaments.

Festa de cloenda de l'Espai Jove

El 17 de juny a la tarda es va celebrar al prat de les Coromines la festa de cloenda de l'Espai Jove i la inauguració de la nova pista poliesportiva.

Hi van assistir l'alcalde Mara Vidal, el regidor Carles Grèbol, la dinamitzadora juvenil Anna Roca i molt de jovent que va passar una estona molt divertida amb els inflables amb aigua, música i bon pica-pica!

Begudà viu la Festa Major

El nucli de Begudà va poder celebrar el darrer cap de setmana de juliol la seva Festa Major amb tota normalitat i amb un seguit de propostes que van aplegar molts participants.

La Festa va començar divendres 29 al vespre amb “El bosc de nit”, una visita guiada nocturna pels boscos del municipi a càrrec de Romero Roig, mentre que a les 11 de la nit la Disco mòbil la Canya va omplir de ritme el Sociocultural de Begudà.

El partit de futbol de solters contra casats va donar el tret de sortida a les activitats de dissabte 30 de juliol. Un enfrontament que va acabar amb la victòria de l'equip dels casats per 1-3. A la mateixa hora, a les 6 de la tarda, una bona colla d'infants va participar en una festa de l'escuma plena de diversió. Al vespre, 186 persones es van aplegar al Sociocultural per

celebrar el Sopar de Festa Major, amb un menú a base d'amanida amb embotit, vedella amb bolets, postres, cafès i begudes. En acabar, va començar el ball amenitzat pel grup Pep i Maria José.

El darrer dia de les celebracions, diumenge, es va iniciar amb la missa solemne a l'església de Santa Eulàlia, en la qual va participar la coral Polígala. Tot seguit, va tenir lloc un emotiu ball dels capgrossos, l'Eulàlia i en Cosme, que enguany celebraven el seu 30 aniversari.

A la tarda, el Sociocultural es va omplir de jocs infantils, castells inflables i circuit de *balance bikes*. Una mica més tard es va fer una ballada de sardanes amb la Cobla Principal de Banyoles, amb el patrocini de Sarval, i tot seguit un berenar popular que va reunir un centenar de persones que va voler cloure la festa.

L'Àngela Ferrer fa 100 anys

Aquest mes de juliol, la veïna de Begudà, Àngela Ferrer, va fer 100 anys i ho va celebrar acompanyada de la família i els companys i companyes de la residència Torreblanca. A l'acte, molt emotiu, l'alcaldessa Maria Vidal, que és també neta política, li va lliurar la medalla centenària de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts. Una cerimònia plena de sentiments que no es van voler perdre l'equip de professionals de la residència, encapçalats per la directora, Anna Gasca, així com del director dels Serveis Territorials de Drets Socials a Girona, Raül Morales, i la directora operativa de Suara, Pepi Ruiz.

Aïllament i tancament del patí interior del CEIP Castanyer

Coincidint amb les vacances d'estiu, el mes de juliol es van fer els treballs de tancament del passadís exterior al pis superior de l'escola Castanyer. En aquest passadís, que fins aleshores era obert, es troben les portes de les aules. Amb aquest projecte, desenvolupat conjuntament entre el departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, s'ha volgut protegir l'alumnat de les inclemències meteorològiques durant les entrades i les sortides de classe.

Es tracta d'una obra llargament reclamada pel professorat que s'ha pogut fer realitat gràcies a una subvenció del departament d'Ensenyament. Els tancaments són de vidre i alumini i els treballs van quedar enllestits abans de començar el nou curs.

Visites teatralitzades al monestir

Durant aquests mesos s'han celebrat noves representacions de les visites teatralitzades que se celebren periòdicament al monestir romànic de Sant Joan les Fonts, un indret que fou testimoni d'alguns fets excepcionals durant l'edat mitjana a Catalunya. Els grups d'assistents han pogut gaudir d'una reconstrucció històrica de l'origen del monestir i d'altres fets com la guerra dels remences, amb el títol "Fragments del passat. Monjos, remeieres i remences".

Els protagonistes són personatges decisius que forjaren la història d'aquest lloc. L'activitat clou amb un tast de ratafia i amb una conversa animada entre totes les persones participants, que queden molt satisfets.

La representació va a càrrec d'Empordà Caterva, responsables de les visites de les ruïnes d'Empúries, entre altres.

Tot i que les visites són gratuïtes, cal inscriure's al web de Turisme de Sant Joan les Fonts. Si voleu participar, estigueu atents a les properes cites.

Tasques de neteja i manteniment a Peracaula

Com és habitual, durant el mes d'agost es van dur a terme els treballs de neteja de diverses zones de barri de Peracaula. Concretament, es van fer actuacions per treure llot i fangs de canals, rentadors i basses que hi ha en aquesta zona de Sant Joan les Fonts.

Aquesta actuació, a càrrec de la Brigada Municipal, tenia com a objectiu preparar la zona per a la tardor, època de caiguda de fulles i també habitualment de pluges intenses. Es tracta d'intervencions rutinàries en el marc del manteniment de l'entorn verd urbà.

Miquelet Summer, la nova proposta per a les nits d'estiu

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha impulsat un nou cicle per omplir d'activitats lúdiques les nits dels divendres del mes de juliol: el Miquelet Summer, que va tenir lloc al nou espai municipal del prat de Can Miquelet, especialment ambientat per a l'ocasió. L'objectiu: passar els vespres d'estiu d'una manera diferent, sense presses i a l'aire lliure, sigui en família o amb amics.

La primera de les activitats, i la que va inaugurar el cicle, es va celebrar però al Castell de Juvinyà: un tast d'embotit medieval a cegues, a càrrec de Fermí Coro-

minas, mestre carnisser i especialista en l'elaboració d'embotits casolans basats en receptes de l'edat mitjana.

La resta de nits del Miquelet Summer ja es van celebrar al prat de Can Miquelet, amb música, food trucks i servei de barra. El 8 de juliol va ser el torn de la Mojitada a la fresca, mentre que una setmana més tard, divendres 15, DJ Kurba va omplir de ritme l'espai. El dia 22, la cantautora olotina Jèssica Mellado va interpretar les cançons del seu segon disc i per cloure el cicle, divendres 29, es va preparar una Nit de Gin's.

Arranjament de part del camí de Mulleres

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va arranjamentar la part inicial del camí de Mulleres, concretament la part que empalma amb la urbanització de la Roureda. Es tracta d'una baixada sobre la qual s'ha tirat material compactant, ja que estava plena de forats i bassals.

Les Brigades Joves visiten l'Ajuntament

El 21 de juliol passat, l'alcaldessa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, va rebre el jovent que va participar en les Brigades Joves durant el mes de juliol. L'objectiu: agrair-los personalment la tasca que van realitzar per millorar el dia a dia del nostre municipi. El grup va fer actuacions de voluntariat en diversos serveis municipals i van aprendre a respectar l'entorn i a treballar en equip. Aquesta és una iniciativa que ja fa uns anys que es fa en diversos municipis de la comarca i que és tot un èxit. Des de l'Ajuntament, gràcies per tot i bon estiu!

Climatització eficient per a la cooperativa de la Canya

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va instal·lar a la cooperativa de la Canya un nou sistema de climatització. Aquest equipament públic, que acull actes de petit i gran format, es va restaurar integralment l'any 2007, però no se'n va contemplar la instal·lació. A l'hivern, quan s'hi fan actes s'hi posen equips provisionals com les estufes de gas, mentre que a l'estiu no hi ha cap sistema de refrigeració. Així doncs, per millorar l'eficiència energètica de l'edifici, s'ha col·locat un sistema de refrigeració variable a la sala polivalent de la planta baixa que permet controlar de manera més eficient les condicions tèrmiques del local.

Per escollir aquest sistema s'ha tingut especial cura en l'estalvi energètic i la reducció d'espai destinat a la unitat exterior. Aquesta actuació s'emmarca dins el Pla d'Acció d'Energia Sostenible (PAES) de Sant Joan les Fonts, que aposta per reduir significativament les emissions de CO2 i la despesa energètica.

La Diada Nacional de Catalunya

La Torre Canadell va tornar a ser un any més l'escenari de la celebració institucional de la Diada Nacional de Catalunya a Sant Joan les Fonts. Les persones assistents havien iniciat la marxa a peu des de l'escola bressol El Niu.

Un cop a dalt es va fer la tradicional hissada de l'Estelada i el Cant dels Segadors, amb la participació de la coral Polígala. Tot seguit van tenir lloc els parlaments, a càrrec de l'alcalde, Maria Vidal, i del regidor Carles Grèbol, i un esmorzar popular.

Visca Catalunya!

Enllestides les obres de millora del CPS

Durant el mes d'agost es van dur a terme diverses obres de millora al Club Poliesportiu Santjoanenc (CPS). D'una banda, es va substituir el paviment de la pista interior del pavelló, ja que l'antic estava molt deteriorat, i es va marcar la superfície. A més, es va instal·lar nou mobiliari als vestidors que ja s'havien remodelat aquest hivern. Concretament, es van col·locar noves banquetes i penjadors, així com nous miralls i accessoris.

Agrupació Esportiva La Canya, una temporada plena d'èxits

Diumenge 19 de juny, va tenir lloc a La Cooperativa de La Canya la celebració de la cloenda de la temporada per part de l'Agrupació Esportiva La Canya, que va comptar amb la presència de 225 persones, entre jugadors i acompanyants. A l'acte també van assistir l'alcalde de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, el regidor d'Esports, Carles Grèbol, el regidor de la Vall de Bianya, Marc Sarsanedas, i el delegat de la Federació Catalana de Futbol de Girona, Carles Mallart, acompanyats de la Junta Directiva de l'entitat.

Aquest any s'han consolidat totes les categories del futbol base, futbol 11, futbol de 4a catalana i veterans, un total 12 equips.

Entre els equips de futbol 11 cal felicitar el Cadet A, que va assolir la segona posició de la Lliga i es van convertir en campions de la Garrotxa. A més, els veterans han estat campions de la Copa Primavera, campions de Lliga Veterana i compten amb el màxim goleador, Miki Soler.

De cara a aquesta nova temporada l'objectiu és mantenir totes les categories i aconseguir un equip de futbol femení.

Enderrocament de l'antiga oficina de turisme

A finals de setembre es va enderrocar l'antiga oficina de turisme de Sant Joan les Fonts, que estava ubicada al costat del Castell de Juvinyà, i que havia donat servei fins a la construcció de l'oficina actual al costat del Pont Medieval. La construcció, una mena de contenidor de ferro corten, estava en molt mal estat i tenia poques possibilitats per a un nou ús. Per això, l'Ajuntament va decidir desmuntar-la i deixar la zona neta.

La nova passera de la Sebastiana, oberta al pas

El mes d'agost es van acabar les tasques de reconstrucció de l'estructura metàl·lica de la passera de la Sebastiana, que va quedar destruïda pel temporal Glòria. Les obres van durar un mes amb un pressupost total de prop de 48.000 euros, finançats entre

l'Ajuntament i una subvenció del 50% del total aportada per la Direcció General de l'Administració Local, que depèn del departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya.

La passera, sostinguda amb tres pilars, comunica el carrer de Josep Canalias, a l'Eixample, amb l'antiga fàbrica de la Sebastiana. En una segona fase, al mes de setembre, va finalitzar la pavimentació del camí que uneix la passera amb el tram d'escaleres pavimentades. Ara només queda pendent la tercera fase de l'obra, que connecta aquestes escaleres amb el carrer Josep Canalias, i que començarà properament.

Nova marquesina a Sant Cosme

Coincidint amb l'inici del curs escolar, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va instal·lar una nova marquesina a la parada de bus a Sant Cosme, llargament reivindicada pels veïns de la zona. El projecte, dissenyat per l'arquitecte municipal i redactat pels tècnics de l'Ajuntament, no es va poder executar fins que la direcció general de Carreteres no va donar el vistiplau i va determinar el lloc on s'havia d'ubicar.

Aquesta marquesina dona servei sobretot a les famílies que viuen als disseminats de Sant Cosme i Aiguanegra i volen desplaçar-se en bus o bé a Olot o bé al nucli de Sant Joan. També és molt utilitzada per les persones que treballen al polígon industrial de Sant Cosme.

Nou espai d'aparcament al Barri Vell

L'enderrocament a l'estiu d'un edifici ubicat al carrer de Major de Santa Magdalena va permetre la creació de noves zones d'aparcament, així com un accés per a vianants a través d'unes escaleres amb la plaça del Castell de Juvinyà. Aquesta actuació intenta pal·liar la manca de places d'aparcament del Barri Vell, que veïns i veïnes fa molt de temps que reivindiquen.

Millores als camins de l'Alta Garrotxa

Dins del Pla de millora i manteniment dels camins de l'Alta Garrotxa, el Consorci de l'Alta Garrotxa va pavimentar un tram de 60 m en pendent del camí de Castellar a Castellfollit, dins el terme municipal de Sant Joan les Fonts. Es tracta d'un camí que comunica els diferents nuclis de població, però que actualment només dona accés a les masies existents.

La Fira de la Bruixeria de Sant Joan les Fonts tanca la 16a edició

El primer cap de setmana d'octubre es va celebrar la 16a edició de la Fira Internacional de la Bruixeria amb una gran afluència de públic, que fins i tot va superar les xifres dels anys anteriors a la pandèmia. El bon temps va acompanyar i per tot el municipi es respirava molt bon ambient. Van ser nombroses les persones assistents que van poder gaudir de totes les activitats programades en la que s'ha consolidat com una de les trobades més importants d'aquesta temàtica a Catalunya.

El Clot de l'Infern i el Castell de Juvinyà van tornar a ser escenari d'espectacles, demostracions i xerrades que enguany tenien les terres d'Àvalon com a tema central. Amb aquest motiu s'ha comptat amb figures com ara l'escriptora Teresa Arjona que

va presentar el seu llibre *Alzando el vuelo*, o el terapeuta Khalud, que va xerrar sobre els misteris i secrets d'aquesta terra mítica.

La Dama Blanca i l'Imma del Destí van ser les encarregades de fer els rituals d'obertura i de tancament que, com és habitual, van ser molt concorreguts. Rosa Collelldevall, la Dama Blanca, també va fer la tradicional xerrada Vidència entre amics que va omplir de gom a gom la sala del Castell de Juvinyà.

La fira també va comptar amb les para des del mercat esotèric, el taller de Màgia de prop, amb Javi Feroz i Diana Cazadora, la batucada amb Tam, diversos espectacles de dansa i un ritual de transformació energètica. Diumenge al matí va tenir lloc un taller d'acroïoga per a tots els nivells, una

sessió de contes de bruixots a càrrec de Borinotgroc / M. Dolors Arqué i diverses actuacions i tallers. Aquesta darrera jornada va cloure amb una demostració de l'alambí i destil·lació i tot un seguit d'espectacles de danses fins a les 8 del vespre, que es va fer el ritual del tancament. A més, es va poder gaudir del tradicional Ball dels Gegants dels quatre elements i el ball de Bruixes, amb un destacat relleu generacional.

L'organització i l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts es van mostrar molt satisfets amb l'èxit, un any més, de la Fira i volen destacar el bon ambient existent al llarg de tot el cap de setmana. També volen agrair la col·laboració de totes les persones voluntàries, veïns i veïnes del municipi i tot el públic assistent.

El projecte del nou centre cívic de Sant Joan les Fonts, a punt

El projecte de rehabilitació del nou centre cívic de Sant Joan les Fonts a l'antic escorxador està a punt d'enllestir-se. L'edifici és de propietat municipal i està envoltat de zones verdes dins el mateix recinte, que s'aprofitaran per dur a terme nombroses activitats a l'aire lliure.

Aquest espai també serà la nova seu del casal d'avis de Sant Joan. Amb aquest motiu, a principis d'octubre es va fer una presentació del projecte a la gent gran, usuària del casal. També està previst fer pròximament una presentació oberta a tothom.

El cost estimat del projecte és de 390.000 euros i contempla la instal·lació d'aerotèrmia i de plaques fotovoltaiques per aconseguir una climatització molt més sostenible.

Segons l'equip de govern, el futur centre cívic serà «un espai per a tothom que esdevindrà el punt de trobada per dur a terme tota mena d'activitats o en grup o individualment». L'objectiu «és el de facilitar espais on poder compartir experiències, tenir punts de trobada confortables més accessibles i posats al dia en l'àmbit de les energies renovables».

Un nou “Quedem a la plaça?” amb veïns i veïnes dels disseminats

Dimarts, 20 de setembre es va celebrar una nova edició del “Quedem a la Plaça?”, que va tenir com a protagonistes els veïns i veïnes que viuen a diversos disseminats del municipi, com ara Cal Sordet, Torre del Fang, Mas Verdager, Mas Vioella, Font del Grèbol, les Funoses, el nucli de Guardiola i el Mas Cucut, que va acollir la trobada. Les persones que hi van assistir van poder conversar amb l'alcalde, Maria Vidal, i amb la primera tinent d'alcalde, Anna Serra, sobre els temes que el preocupen.

Un d'ells és el mal estat de l'àrea de contenidors de deixalles que els pertoca. El fet d'estar ubicada a la carretera, fa que la utilitzin moltes persones de pas que col·lapsen els contenidors i deixen les bosses a terra. Això provoca que a la nit animals com els porcs senglars s'hi acostin i facin destrosses. Els responsables de l'Ajuntament estan parlant amb el SIGMA, responsable de la gestió de les deixalles de la Garrotxa, per trobar una solució.

També es va posar de manifest la dificultat que tenen molts d'aquests veïns i veïnes quan volen incorporar-se a la carretera principal N-260 des dels seus camins, a causa de l'alta velocitat a la qual circulen els vehicles per aquesta via. Amb aquest motiu, s'està parlant amb el Servei Territorial de Carreteres de la Generalitat per instal·lar miralls que permetin millorar la visió en la maniobra d'incorporació.

Un cop es tingui resposta de tots els interlocutors, l'Ajuntament farà una proposta que haurà de ser consensuada amb els veïns i veïnes afectats.

A la trobada les persones assistents van agrair l'actuació dels jardiners municipals que s'ocupen regularment dels camins d'ús públic. També van valorar molt positivament aquest tipus d'iniciatives, ja que els va permetre conèixer altres persones que viuen en situacions molt similars i van poder compartir vivències.

La rehabilitació de la colada de Fontfreda

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha finalitzat la recuperació i millora de l'accessibilitat de la colada basàltica de Fontfreda, un dels espais més visitats del municipi, dins el parc natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

Fontfreda és un dels paratges en els quals la colada basàltica es veu en tot el seu esplendor. Antigament, s'utilitzava com a abocador, que es va clausurar amb el reblert de diferents capes de terres seleccionades, tapant les escombraries allà dipositades. Amb el pas del temps els vidres i materials no descompostos han començat a aflorar a la superfície. A més, la zona havia quedat pràcticament amagada per a la vegetació.

Tot i les diverses actuacions dels darrers anys, es va decidir recuperar el parat-

ge, força degradat tant pel pas del temps com per la freqüència de visitants. Així doncs, s'ha netejat i estassat la vegetació de la colada, ja que per la qualitat geològica que mostra ha de presentar un aspecte sense elements vegetals. A més, la traça del camí, sota la colada, s'ha adaptat al màxim als desnivells actuals del terreny, evitant els moviments de terres innecessaris. També s'ha restringit l'accés al peu, amb una barana que delimita un espai de protecció, i el camí s'ha protegit amb una tanca perimetral d'acer. El projecte ha estat finançat amb una subvenció de la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda rural de la Generalitat de Catalunya de més 33.500 euros.

L'Ajuntament i l'EMBA "estrenen" façana al Barri Vell

Dins el marc d'actuacions per a la millora del Barri Vell, aquesta tardor van finalitzar els treballs de pintura de la façana de l'Ajuntament, concretament, la part que dona al carrer Sant Antoni, al Barri Vell. Aquesta és també l'entrada de l'Escola Municipal de Belles Arts de Sant Joan les Fonts (EMBA), que ocupa tota la planta baixa de l'edifici. La feina es va allargar durant 10 dies.

La jubilació del doctor Francesc Moiset

El doctor Francesc Moiset, cap de servei de l'ABS de Sant Joan les Fonts, s'acaba de jubilar, després de 26 anys de dedicació i servei a diverses generacions de santjoanencs i santjoanenques. Dijous 13 d'octubre ens va visitar a l'Ajuntament per acomiadar-se i a part de fer-li lliurament d'un petit obsequi en reconeixement de la seva professionalitat, vam voler desitjar-li molta sort en aquesta nova etapa. Moltes gràcies per tot, doctor Moiset!

Impuls a Ràdio Sant Joan

Aquest octubre es va celebrar una trobada amb persones relacionades amb l'emissora municipal, Ràdio Sant Joan. L'objectiu: l'anàlisi de la situació actual, la programació i els mitjans tècnics, i la possibilitat de desenvolupar nous projectes per impulsar-la. En definitiva, convertir-la en una ràdio feta per i per a la ciutadania santjoanenca.

La majoria de les persones assistents han estat vinculades a l'emissora, bé fent programes o bé col·laborant en algunes de les activitats que s'han dut a terme. A la reunió van participar professionals del món de la comunicació, com Clara Sánchez-Castro Bonfill o Gerard Puigdemont, així com el director actual de l'emissora, Víctor Díaz; l'alcaldessa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal; el regidor d'Entitats, Carles Grèbol; la regidora de Joventut, Estel Batlle, i la tècnica de Promoció Municipal, Cultura i Turisme, Anna Escarpanter. També hi estaven convocats l'antic director, Josep Roca, i l'anterior regidor de Comunicació, Xavier Dilme, que no van poder assistir-hi per motius d'agenda.

Durant la trobada van sortir idees molt interessants, i el proper pas serà estudiar la viabilitat d'aquestes propostes i la seva aplicació per tal de crear una programació més variada, estable i propera a la ciutadania. Entre aquestes idees, cal destacar la possible utilització de totes les eines gratuïtes de difusió, com són les xarxes socials, els podcast i el web municipal per arribar a més persones. També es va parlar de la possibilitat d'impulsar la creació de continguts relacionats amb la població santjoanenca i convertir la ràdio en una via de difusió de les activitats de les entitats i associacions locals.

Lluïda celebració de la Festa de Sant Cosme i Sant Damià

Diumenge 2 d'octubre va tenir lloc la tradicional festa de Sant Cosme i Sant Damià, que va comptar amb una bona participació de persones assistents.

Els actes van començar pels volts de les 12 del migdia amb la missa solemne a la capella de Sant Cosme i la tradicional benedicció de les coques, en aquest cas, dos pastissos de xocolata. Tot seguit, al prat de davant l'església, van sortir a ballar els capgrossos de Begudà, en Cosme

i l'Eulàlia. A les 2 va començar el dinar popular amb amanida, arròs a la cassola i postres per a tothom. Un cop entrada la tarda, cap a les 4, van començar les sardanes, acompanyades de la cobla La Principal de Banyoles.

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts vol agrair la tasca desinteressada de la Comissió de festes de Begudà i Sant Cosme i la participació de tots els assistents.

Sant Joan les Fonts celebra les Jornades Europees del Patrimoni 2022

Dissabte 8 d'octubre va tenir lloc la visita guiada “Dels molins fariners als paperers: un passeig per la història industrial” per reivindicar el patrimoni industrial de Sant Joan les Fonts. L'activitat, emmarcada dins les Jornades Europees de Patrimoni, va anar a càrrec de País d'Art i Història Transfronter.

Tot i que la pluja va fer acte de presència, van ser moltes les persones que van voler conèixer una part molt important de la història del nostre municipi, concretament el seu important patrimoni industrial. Com cada any, els assistents van rebre com a obsequi un punt

de llibre dedicat al tema de la visita.

Les Jornades Europees del Patrimoni (JEP), que s'han celebrat del 7 al 9 d'octubre arreu de Catalunya, són una iniciativa del Consell d'Europa i la Comissió Europea. Es tracta de l'esdeveniment cultural participatiu més rellevant d'Europa en el qual ajuntaments, entitats i agrupacions culturals locals d'arreu del continent organitzen diverses activitats amb un objectiu molt clar: facilitar els recursos necessaris per descobrir i viure el patrimoni cultural, concebut com un bé comú tant en l'àmbit local com europeu.

Nous contenidors per a poda

Per tal de millorar la gestió de recollida de restes vegetals, des del 15 d'octubre i fins al 15 de març, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha instal·lat tres contenidors per a poda repartits en diferents punts del municipi, concretament en el Parc de la Roureda de la Canya, al final del carrer Aiguanegra i a la plaça Pau Casals. Aquests contenidors són per a l'ús exclusiu de la ciutadania particular que tingui restes vegetals per llençar, com ara gespa, arbust o arbres. Un cop plens, el consistori els recollirà per dur-los a la planta de compostatge.

Neteja de la vegetació de les cases del Fluvià

A mitjan octubre es va acabar de treure la vegetació de les façanes del Barri Vell de Sant Joan les Fonts que donen al riu Fluvià. Aquesta vegetació, que neix a la llera del riu, va pujant per les façanes fins a tapar-les i ocasiona molts desperfectes. Per això es tracta d'una actuació molt necessària i molt demandada per part de veïns i veïnes de la zona.

El “Quedem a la plaça?”, amb veïns i veïnes de la Canya

El 22 de novembre es va celebrar el darrer “Quedem a la Plaça?” de l'any, que en aquesta ocasió va tenir com a protagonistes veïns i veïnes de la Canya i la Roureda, que van poder conversar amb l'alcaldessa, Maria Vidal, i els regidors Anna Serra i Carles Grèbol sobre diversos temes.

La reunió es va celebrar a la sala polivalent de la Cooperativa de la Canya, que estrenava un nou sistema de climatització més eficient energèticament.

La trobada es va iniciar amb membres de la Comissió de seguiment i avaluació del Consell de Poble, que van explicar què és i com funciona aquest Consell i les diferents opcions per votar a les persones que l'integraran. També es va anunciar la reobertura de l'Oficina d'Atenció a les Persones a la Canya, el tercer dilluns de cada mes, de 4 a 5 de la tarda, al local del Casal d'Avis de la Canya.

Tot seguit, els i les assistents van començar a exposar els temes que més els preocupen. Cal destacar, i com a tema recurrent en totes les reunions, l'actuació de certes persones incíviques que embruten conscientment el municipi, deixant les escombraries fora de lloc o no recollint els excrements dels gossos, per exemple.

També es va parlar de la necessitat d'instal·lar barreres de protecció en algunes de les places i dels trams de la carretera vella de Sant Joan a la Canya, així com la conveniència de posar reductors de velocitat en alguns carrers. Aquestes idees

s'exposaran als Serveis Tècnics del consistori que faran propostes que hauran de ser consensuada amb els veïns i veïnes.

Algunes persones participants van expressar la seva voluntat de crear algunes comunitats energètiques.

Un nou espai per a veïns i veïnes de Begudà, Sant Cosme i Aiguanegra

En aquests nuclis, famílies i jovent havien generat una demanda per tenir un punt de trobada per iniciar projectes adreçats a petits i joves, fer més poble i estrènyer vincles entre diverses generacions.

Per tal de donar-los resposta, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts i els col·lectius afectats han fet un seguit de trobades molt útils per posar sobre la taula les necessitats i inquietuds existents, tant pel que fan a les activitats a desenvolupar com a les instal·lacions necessàries per acollir-les.

Entre les propostes recollides, cal destacar-ne tres: la recuperació de les sales de la primera planta de l'edifici conegut com les Escoles de Begudà, que s'han pintat i s'hi ha posat nou mobiliari. S'ha proposat la creació d'un taller adreçat a nens i nenes per fabricar capgrossos, una figura molt típica de la faràndula que sortiria per la Festa Major. I més enfocat al jovent, s'ha plantejat la creació d'una gran pintura mural dins els nuclis. Aquests dos tallers serien el punt de partida d'altres activitats que es puguin dur a terme en un futur.

Nova escomesa elèctrica per al pou de Perecaula

Per tal de donar servei al nou pou de Perecaula, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va fer una nova escomesa elèctrica a la parcel·la d'equipaments municipals, ubicada al carrer de Mas Xerbanda cantonada amb el carrer de Mas Marunys. Aquesta nova línia consta de 50 metres de longitud aproximadament des de l'última escomesa del carrer.

Aquesta tasca forma part de la segona fase de la construcció de la nova captació d'aigua a Sant Joan les Fonts, que ha de servir per millorar el servei de distribució d'aigua potable al municipi, que gestiona l'Ajuntament. La primera fase de les obres va quedar enllestida la tardor passada i va consistir en la perforació d'un pou en un extrem de la urbanització de Peracaula, després d'haver fet una sèrie de prospeccions en diversos punts del municipi.

El 2023 està previst que s'executi la tercera i definitiva fase, en què es construirà la interconnexió del pou amb la unió de les canonades d'impulsió per tal de donar més consistència al sistema i que es pugui impulsar aigua al dipòsit del Soler o el de Terravermell des del pou nou o des del pou ja existent, situat a Mitjans.

Nous jocs a la plaça 1 d'octubre

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha instal·lat uns nous jocs infantils a la plaça 1 d'octubre de La Canya, que venen a complementar els que ja s'havien col·locat fa uns mesos. Es tracta de dos llits elàstics, que estan envoltats de paviment tou per garantir la seguretat dels infants i evitar que es facin mal.

Aquesta intervenció és el resultat d'un "Quedem a la plaça?" i els jocs han estat escollits pels mateixos veïns i veïnes.

Veïns i veïnes del centre, al "Quedem a la plaça?"

Dimarts 18 d'octubre va tenir lloc una nova edició del "Quedem a la Plaça?", protagonitzada per veïns i veïnes del centre del municipi: carretera d'Olot, la plaça Major, el carrer Francesc Caula, Sant Antoni, Josep Puig, Josep Marguí, Joan Maragall, l'avinguda Cisteller i Rafael Torras, entre d'altres.

La trobada es va celebrar a la plaça Major, on el grup de persones assistents van poder conversar d'una manera distesa amb l'alcalde, Maria Vidal, i els regidors Anna Serra i Carles Grèbol. Entre els temes que més els preocupen, cal destacar l'incivisme que es viu en aquesta zona del municipi, ja que moltes persones no fan un bon ús dels contenidors i aboquen les deixalles de qualsevol manera, així com la deixadesa de molts propietaris de gossos que no recullen les deposicions. També es

va comentar la necessitat d'afegir algun pas de vianants i de posar un reductor de velocitat al carrer Francesc Caula. A més, es va aprofitar la trobada per presentar-los diversos projectes que s'estan duent a terme, com el nou centre cívic a l'antic edifici de l'escorxador, molt a prop de la plaça Major, i CanVi.lab, la proposta per regenerar el teixit comercial que tindrà la seu a l'antiga fàbrica de Can Vila, de propietat municipal.

Nou pas de vianants al passeig del Voluntariat

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha creat un nou pas per a vianants, que uneix el pont d'en Salt amb el passeig del Voluntariat, a Perecaula. Aquesta és una iniciativa sorgida arran d'un "Quedem a la Plaça?" amb els veïns de la zona que demanaven una connexió més directa amb el pont del Salt, en direcció a La Canya. Cal destacar que es tracta a més d'una ruta força transitada per persones que acostumen a fer la caminada diària. Així, els vianants solien a escurçar el trajecte trepitjant la gespa, amb els inconvenients que això comporta: humitat, fang, brutícia de gossos... Amb aquesta pavimentació, feta amb formigó, el pas queda ara senyalitzat, net i arreglat.

L'Associació Restructure, premi Jaume Ciurana

El lliurament dels Premis de Civisme 2022, que atorga el Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya, va tenir lloc el 28 de novembre a El Born Centre de Cultura i Memòria de Barcelona, en un acte presidit pel conseller de Drets Socials, Carles Campuzano, acompanyat pel director general d'Acció Cívica i Comunitària, Xavier Godàs.

Les diverses modalitats d'aquests guardons, convocats per la direcció general d'Acció Cívica i Comunitària, tenen l'objectiu de promoure el civisme des d'àmbits d'actuació ben diversos. El certamen també inclou el Premi Jaume Ciurana a l'actuació cívica juvenil, el Premi Serra i Moret, el Premi als Mitjans de Comunicació, el Premi a la Innovació i el Premi a la Virtut Civil i la Cohesió Social.

En el cas dels Premis Jaume Ciurana a l'actuació cívica juvenil, que enguany han arribat a la 36a edició, distingeixen els grups de joves que hagin realitzat una acció cívica meritòria, voluntària i gratuïta, en algun indret de Catalunya. El treball guanyador d'aquest any ha estat l'associació Restructure pel projecte *ReStructure Heritage: rehabilitació del patrimoni a través de l'educació i el lleure*.

L'associació ha dut a terme diverses actuacions a Can Viñolas al Molí Fondo de Sant Joan les Fonts, l'església de Sant

Julià de Vallfogona del Ripollès i a Les Preses, amb un component social molt important que han tingut com a protagonistes els i les joves.

Irieix Costa va ser l'encarregat de recollir el guardó en nom de l'associació Restructure i va estar acompanyat per l'alcalde de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, i pel segon tinent d'alcalde, Carles Grèbol.

L'Ajuntament instal·la vuit contenidors de potassa per a ús domèstic

Un any més, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha instal·lat contenidors de potassa a diferents punts del municipi per fer front a les gelades de l'hivern. Tot i que la Brigada Municipal s'encarrega de la distribució de sal a la via pública del municipi, són moltes les persones que sol·liciten poder-la utilitzar per a ús domèstic, ja sigui per tirar-la davant de casa seva o bé escampar-la en indrets que es detecta el perill de patinar i caure.

Així, s'han col·locat un total de vuit contenidors que es mantindran tot l'hivern a les ubicacions següents:

- C. Aiguanegra
- Av. Rafel Torras
- Ronda Font-Blanca
- Barri Perecaula
- Parc de la Roureda
- Plaça 1 d'Octubre
- Zona de contenidors de Begudà (pàrquing sota antic Tavil)
- Zona de contenidors de Sant Cosme

Votacions per triar el Consell de Poble de Sant Joan les Fonts

Durant el 2021 i 2022, Sant Joan les Fonts ha estat treballant en un procés participatiu per tal d'elaborar l'estratègia de futur municipal d'una forma participativa, és a dir, amb la població.

La finalitat: catalitzar i nodrir una comunitat basada en la confiança i la cooperació, a través de l'escolta i la participació. Convertint el municipi en un territori evolutiu, divers i descentralitzat, que acull i cuida a les persones que hi viuen i els espais comuns, en van resultar 4 reptes principals, sobre els quals treballar:

- Repte 1: Fer poble amb el Poble.
 - Repte 2: Mantenir i gaudir de l'entorn natural
 - Repte 3: Economia local
 - Repte 4: Govern obert i col·laboratiu
- En l'actualitat, per tal que sigui també la població qui faci propostes davant els rep-

tes identificats a través d'espais de diàleg i deliberació, s'està creant un Consell de Poble, un espai de proposta, debat i diàleg vilatà.

Les votacions per a aquest Consell de Poble s'han celebrat del 24 de novembre a l'11 de desembre. Han estat unes eleccions sense candidatura prèvia, és a dir que s'han pogut escollir a aquelles persones del municipi que hom creu oportunes.

S'ha pogut votar de forma virtual a través del web municipal (www.santjoanlesfonts.cat) o bé de forma presencial en els seus respectius horaris d'obertura a la Biblioteca, als casals d'avis de Sant Joan i de la Canya, a les escoles de Begudà i a l'Ajuntament.

Pròximament, us informarem sobre qui són les persones que formaran el Consell de Poble.

El municipi de Sant Joan les Fonts ja és el propietari del parc de can Miquelet

Maria Vidal, alcaldessa de Sant Joan les Fonts, ha signat, aquest mes de desembre, la compra dels més de 6.000 metres quadrats que té l'espai

Des d'aquest mes de desembre el municipi de Sant Joan les Fonts és el propietari del terrenys que conformen el parc de can Miquelet, una gran extensió de terreny situada al centre del poble. Amb aquesta adquisició, l'Ajuntament evita que a les dues parcel·les del parc es pugui edificar. El Pla General municipal preveia fer-hi pisos en un dels terrenys i, en l'altre, construir cases aïllades, així com altres serveis i la urbanització del carrer que separa les dues parcel·les. D'aquesta manera, aquest nou espai verd de titularitat municipal dona resposta a una llarga reivindicació de la ciutadania santjoanenca.

Tot i que el cost inicial dels terrenys era de 530.000 €, la negociació amb els actuals propietaris, Divarian Propiedad, SA, ha permès tancar la compra per un import de 65.000 € més una permuta de terrenys, és a dir, el canvi d'una parcel·la urbanitza-

ble propietat de l'Ajuntament per les dues parcel·les del parc de can Miquelet.

Des del 2010 existia un conveni signat entre la propietat anterior, Caixa d'Estalvis de Terrassa, i l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts per fer ús de l'espai fins que la Caixa d'Estalvis volgués reclamar els terrenys. Anteriorment, l'agència immobiliària propietària del parc de can Miquelet ja havia sol·licitat la llicència d'obres per urbanitzar i edificar a l'espai i comptava amb els permisos corresponents per començar les obres. Aquesta opció però no va fer-se realitat a causa de la crisi econòmica del 2008.

Els darrers anys, la propietat dels terrenys de can Miquelet havia passat a Divarian Propiedad, SA qui, a través de la seva comercialitzadora, Haya Inmobiliaria, ja havia rebut diferents ofertes de compra del parc.

Les negociacions per fer efectiva l'adquisició del parc van començar la tardor del 2019, amb l'arribada a l'Ajuntament de l'equip de govern actual. Després d'un llarg procés, que es va veure frenat amb l'arribada de la pandèmia de la Covid-19 i la crisi econòmica i social posterior, finalment s'ha pogut arribar a un acord en benefici de tota la ciutadania de Sant Joan les Fonts.

Amb la compra del parc de can Miquelet es dona resposta a una de les peticions més significatives que des de sempre havia realitzat la població santjoanenca: que aquest espai verd sigui per sempre propietat de santjoanencs i santjoanencques.

Per celebrar aquesta important adquisició, l'Ajuntament està preparant un acte festiu per al dia 15 de gener de 2023 amb música, activitats i un vermut popular.

VULL FER UN POEMA ALS AVIS I ÀVIES

VULL FER-VOS UN POEMA ALEGRE I CLAR
AMB GRÀCIES D'UNA BELLA HARMONIA,
QUE DEIXI GRONXAR-NOS ALEGRIA,
AMORS, FLORS, SIMPATIA I BENESTAR.

VULL FER-VOS UN POEMA ON TOT S'HI ESCAU.
HEU ASSOLIT UNA EDAT MADURA
AMB DIFICULTATS I LLEIAL BRAVURA:
A LA TERRA, A LA FÀBRICA I AMB PAU.

VULL FER-VOS UN POEMA AMB FLAIRES.
VOSTRES FOTESSES DE CADA DIA
SIGUIN UNA BELLA POESIA,
QUE S'ESCAMPI PER MAR I AIRES.

VULL FER-VOS UN POEMA PLE D'AMOR.
VOSTRA VIDA HA ESTAT UN JARDÍ DE FLORS,
PENES, ALEGRIES I TAMBÉ PLORS.
CONTENTS: ELS FILLS US HAN DONAT EL COR.

VULL FER-VOS UN POEMA CELESTIAL.
HEU REBUT BENEDICCIONS DIVINES,
EN AQUESTES TERRES GARROTXINES.
DONEM-NE GRÀCIES AMB GEST AMICAL.

JO VOLIA FER-VOS UN POEMA
AVUI QUE ÉS DIA JOLIU I ESCAIENT.
DE SOBTE HE DESCOBERT MOLT COMPLAENT:
VOSALTRES SOU EL MILLOR POEMA!

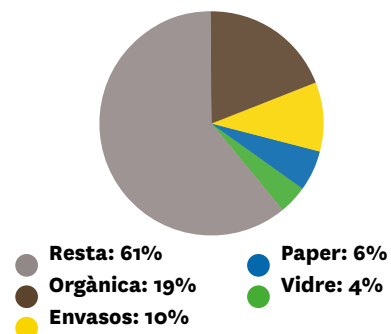
Mn. Miquel Vall·lloera i Demiquels
Amb motiu de 44a Festa d'Homenatge a la
Vellesa, que es va celebrar a Sant Joan les Fonts
el mes de maig

Augmenta la recollida selectiva amb el nou sistema de gestió de residus

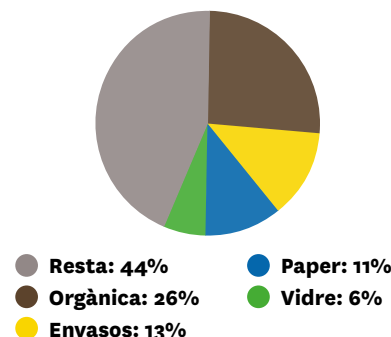
L'establiment del nou sistema de gestió de residus (amb contenidors tancats amb accés a través de targeta) implantat a Sant Joan les Fonts el mes de maig permet analitzar l'ús del servei per part de ciutadania de la comarca, el volum dels residus generats per cada sector i l'índex de reciclatge per cada fracció. I el resultat confirma que anem pel bon camí: en només tres mesos de funcionament, amb aquest sistema, la recollida selectiva ha passat del 39% del 2021 al 56% el 2022.

També cal destacar la reducció de la quantitat de residus de resta: mentre el 2021 es van recollir 384.087 kg, el 2022 s'ha reduït a 238.685 kg, fet que representa 155.402 kg, és a dir, un 39% menys.

Kg recollits agost, setembre i octubre 2021

Kg recollits agost, setembre i octubre 2022

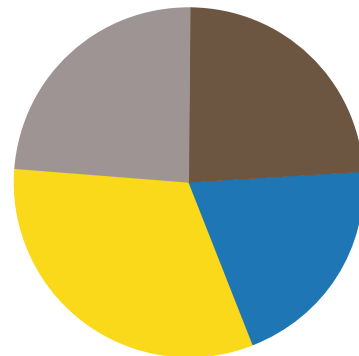
Objectiu: arribar al 75%

El nou model de recollida ha de permetre assolir els reptes de reciclatge marcats en l'àmbit de la Unió Europea, que són, entre altres, reciclar el 65% de residus urbans l'any 2035. Tot i això, des del Consorci de Medi Ambient i Salut Pública de la Garrotxa (SIGMA) es pronostica que de cara al 2024 el nou sistema ha de permetre que la comarca dispari el reciclatge i s'arribi al 75% de mitjana.

Però més enllà de la normativa d'obligat compliment, aquest sistema també s'integra a les accions de millora del medi ambient i lluita contra el canvi climàtic, i mira de conscienciar la població de la necessitat de gestionar els residus de manera responsable i assumint aquesta gestió com una responsabilitat personal envers el planeta.

A més, aquest nou sistema permet la implantació d'unes taxes de gestió de residus més justes, tot diferenciant a aquells ciutadans que fan una gestió correcta i responsable dels residus que generen, com pot ser el pagament per generació.

Dades de l'ús del servei de recollides amb la targeta

Usuaris: 1107

Obertures: 144.923

Selectiva: 76%

Envasos: 32%

Rest: 24%

Orgànica: 24%

Paper: 20%

Amb aquestes dades, es pot observar com la ciutadania ha fet un ús de la fracció de selectiva d'un 76%. Això vol dir que una tercera part de les obertures dels contenidors han estat per reciclar, mentre que una quarta part per llençar la fracció de resta.

TRIEM

LA CLAU DELS TEUS RESIDUS

Servei gratuït de recollida de voluminosos

Truca a l'Ajuntament: **T. 972 290 052**

El servei de recollida de voluminosos està dissenyat per millorar i facilitar el reciclatge i la correcta gestió de les andròmines i els materials voluminosos produïts pels particulars

QUÈ POT RECOLLIR AQUEST SERVEI?

Es poden recollir mobles, electrodomèstics i trastos vells de procedència domèstica que, per pes i volum, no es poden llençar als contenidors de deixalles del carrer o a les deixalleries. Així, per exemple, es pot utilitzar el servei per desfer-te d'un matalàs, un sofà o un moble, però una caixa plena de revistes s'ha de llençar al contenidor de paper i cartó, el blau, o una bossa plena de roba, al taronja.

QUÈ NO POT RECOLLIR?

No es pot utilitzar el servei per llençar grans quantitats de materials voluminosos provinents de la neteja o desembaràs

total d'habitatges. En aquests casos, us podeu posar en contacte amb una empresa especialitzada.

Tampoc no es recolliran deixalles com runes o residus especials (fluorescents, pneumàtics, bateries, piles, pintures, dissolvents, olis, medicaments, etc.), que cal dur a la deixalleria.

QUÈ HE DE FER PERQUÈ EM RECOLLIN ELS TRASTOS?

És molt fàcil i és un servei gratuït. Només cal trucar a l'Ajuntament, al telèfon 972 290 052, abans de deixar els residus al carrer, per tal que et facilitin un dia i una hora per a la recollida.

I SI NO HO FAIG...?

Si un particular abandona residus voluminosos a la via pública sense una sol·licitud prèvia al servei de recollida, pot ser penat amb una multa a partir de 120 euros.

SIGMA
consorci de medi ambient i salut pública

Un any marcat per la sequera

Al llarg d'aquest any, el Servei Municipal d'Aigües que depèn de l'Ajuntament de Sant Joan Les Fonts ha dut a terme diverses actuacions amb l'objectiu de millorar el servei de subministrament d'aigua dins el municipi. Entre elles, cal destacar la instal·lació del cablejat elèctric del nou pou de Peracaula i la substitució de part de la xarxa d'abastament de l'avinguda Rafel Torras, que encara era de fibrociment.

Un dels aspectes més importants és el rendiment de la xarxa. En aquest sentit, s'ha fet una inversió per a l'adquisició d'uns aparells que permeten visualitzar remotament les possibles fuites d'aigua. També s'ha instal·lat un reductor de pressió en la urbanització d'Aiguanegra i s'es-

tan substituint els comptadors de la zona de la Roureda i la Canya, que tenen més de dotze anys. Aquesta actuació s'allargarà durant el 2023 i s'afegiran més zones.

L'any 2023 està previst dur a terme la darrera fase del pou de Peracaula, que consisteix en la connexió de la xarxa des del pou amb els dipòsits del Terravermell i la Roureda. D'altra banda, també s'instal·laran comptadors en el dipòsit de l'Estany i sondes de nivell piezomètric en els pous de Begudà i de Mitjans, que abasteixen el nucli de Sant Joan les Fonts.

Estat d'alerta per sequera

Aquest any també cal fer un esment especial a la situació de sequera que s'està vivint, ja que les altes temperatures, la

falta de pluja i l'augment de la demanda han afectat les reserves d'aigua. Des del 26 d'agost ens trobem en estat d'alerta, amb tot un seguit de normes i restriccions que cal continuar complint. Hem de ser conscients dels recursos que tenim i no fer-ne un mal ús.

En aquest sentit, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha signat un conveni amb l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca per subministrar-los aigua mentre la situació no millori. Es tracta d'un acord que es revisa mensualment, de manera que no afecta ni la quantitat ni la qualitat de l'aigua que tenim al municipi.

Núria Soler, tècnica del Servei Municipal d'Aigües

ALERTA per sequera restriccions d'aigua en els usos urbans per a municipis en estat d'alerta

VOLUM MÀXIM D'AIGUA PER HABITANT I DIA

Els volums totals d'aigua que entrin al dipòsit municipal per a l'abastament de la població no poden superar els 250 litres per habitant i dia (incloent activitats econòmiques i comercials).

PISCINES - l'ús d'aigua potable per ompliment queda limitat a:

- El reompliment parcial de piscines amb sistema de recirculació de l'aigua, en les quantitats indispensables per reposar les pèrdues d'aigua per evaporació i per garantir la qualitat sanitària de l'aigua.
- El primer ompliment de piscines de nova construcció.
- En centres educatius, l'ompliment complet o parcial de piscines desmuntables de capacitat inferior a 500 litres per al bany d'infants.

REG públic i privat

- El reg de jardins i zones verdes ha de fer-se només en l'horari de menor insolació (de 20h a 8h).
- La dotació per a reg ha de ser la mínima indispensable adaptant-se en tot moment a les condicions de temperatura i humitat. Cal evitar el reg durant moments de pluja. En qualsevol cas, no pot superar-se un volum de 450 m³/hectàrea/mes.
- El reg dels jardins particulars es pot fer, com a màxim, dos dies cada setmana. Les entitats locals han de determinar la pauta d'alternança. Per defecte, els habitatges amb numeració parella o sense numeració poden regar els dimecres i els dissabtes, i els que tinguin numeració senar els dijous i els diumenges.

NETEJA de vehicles - l'ús de l'aigua queda limitat a:

- Neteja en establiments comercials dedicats a aquesta activitat que compten amb sistemes de recirculació de l'aigua. Fora d'aquests establiments només es permet la neteja de vidres, miralls, retrovisors, llums i plaques de matrícula amb esponja i galleda.
- Es permet la neteja de vehicles fora d'establiments comercials per a mantenir la seguretat i salut de les persones i dels animals. S'inclouen els vehicles de transport de menjar, transport d'animals (vius o morts), ambulàncies, vehicles mèdics i transport de medicaments i de residus. Es farà sempre amb la mínima utilització d'aigua possible.

NETEJA de carrers i mobiliari urbà

- Es prohibeix als particulars la neteja de carrers, paviments, façanes i similars utilitzant mànegues d'aigua. La prohibició no inclou la neteja amb pal de fregar, amb galleda i esponja o amb sistemes de neteja d'alta pressió.
- Els serveis municipals han de realitzar la neteja amb la mínima despesa d'aigua indispensable i prioritant, quan sigui possible, l'ús d'aigua regenerada o aigua no procedent de la xarxa d'abastament d'aigua potable.

FONTS ORNAMENTALS

- Resta prohibit l'ompliment total o parcial de les fonts ornamentals, llacs artificials i altres elements d'ús estètic de l'aigua, excepte els llacs artificials que facin de suport vital de vida aquàtica, on es permet el mínim ús de l'aigua imprescindible pel seu manteniment; també es pot valorar el trasllat de la vida aquàtica afectada a d'altres entorns que n'assegurin la màxima supervivència amb el mínim consum d'aigua.

GRANGES

L'ús d'aigua procedent de la xarxa d'abastament d'aigua potable queda limitat a les quantitats necessàries per l'abeurament i neteja dels animals, així com per a la neteja del recinte. Per aquest darrer ús cal utilitzar només les quantitats imprescindibles per mantenir les condicions sanitàries i només en cas que no es disposi d'una font alternativa i exclusivament mitjançant sistemes de neteja a pressió o altres d'eficàcia equivalent.

ELIMINACIÓ DE POLS EN L'AIRE

Es prohibeix la utilització d'aigua per a l'eliminació de pols i matèria en suspensió a l'aire.

Agència Catalana
de l'Aigua

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Més informació

ESCOLA CASTANYER

Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones

El 25 de novembre vam celebrar a l'escola Castanyer el Dia Internacional per a l'eliminació de la violència envers les dones.

Al llarg de la setmana, tot l'alumnat de l'escola, des d'I3 fins a 6è de primària, vam estar treballant els temes relacionats amb la violència de gènere. Vam realitzar tota mena d'activitats com ara l'anàlisi de contes, la visualització de curtsmetratges, l'observació d'anuncis, l'anàlisi de frases i estereotips de gènere... i ens vam adonar

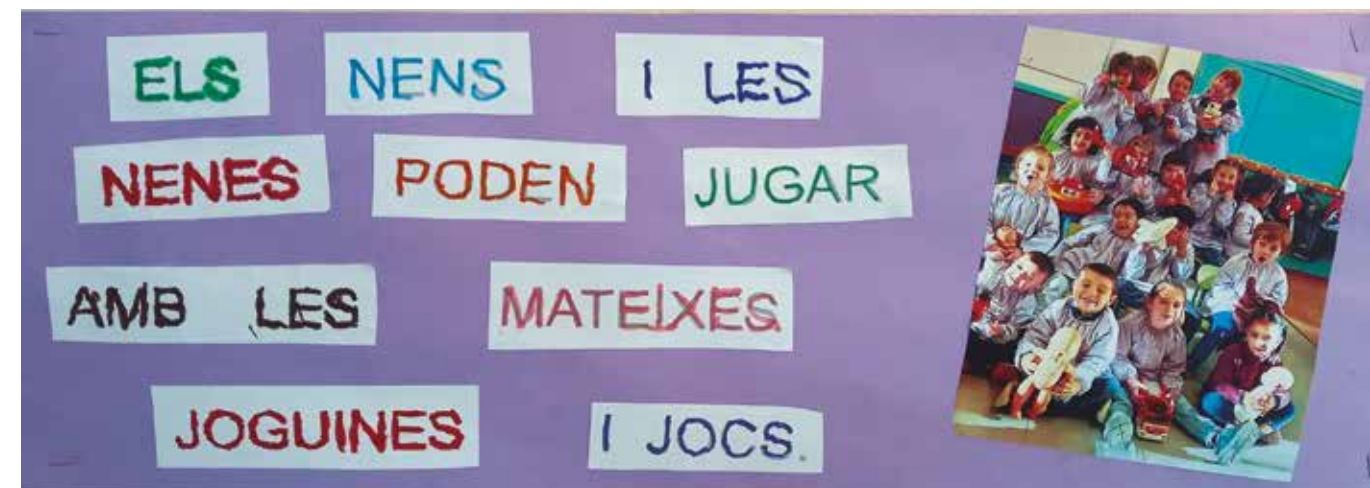
que a la nostra societat encara tenim arrelades moltes actituds discriminatòries vers les dones i que la violència s'evidencia amb molts comportaments i actituds més enllà de l'abús físic.

El mateix 25N, cada aula va plasmar les conclusions que havia extret de les activitats dutes a terme en uns cartells reivindicatius.

La coeducació i la reflexió són indispensables per sensibilitzar els alumnes

sobre la importància de la igualtat de gènere.

Som conscients que, dia rere dia, cal continuar treballant i educant els nostres infants en aquests valors, per tal que puguin créixer en una societat lliure de discriminació per raó de gènere. Des de l'escola hi posem el nostre granet de sorra, però cal tenir en compte que tots i totes, com a societat, hi tenim un paper molt important per aconseguir-ho.

RAONS

PER MARIA AYGUABELLA

La Sebastianeta

Desconec quin va ser l'origen de l'edifici ni quants anys podia tenir. El pare m'ha comentat que antigament havia estat una fàbrica de cartó que utilitzava la fusta dels pins que provenien de la zona de Castellà de la Muntanya. Al pare li havien explicat que la fusta la baixaven els traginers amb els matxos, i venien des de Castellà passant per Vives, Can Catau, Mas Mavià, la Sebastiana i, finalment, arribava a la Sebastianeta. A sobre de l'edifici hi havia la part d'assecatge d'aquest cartó, els "secaderos".

A finals del segle XIX i principis del XX, amb l'arribada de nous processos manufacturadors com el cotó, el tipus de producció canvia i es passa a fabricar teixit. En aquella època es necessitava mà d'obra, i la part d'assecatge de sobre l'immoble es converteix en habitatges per als treballadors.

A inicis dels 50, els habitatges, que ja estaven atrotinats, degradats i envellits pel pas del temps, serveixen per allotjar i donar aixopluc a una dona i els seus fills, provinents de la Vall de Bianya, que s'havien quedat sense la figura paterna essent uns infants. Un d'aquests fills era el meu pare. Era una època industrial de molta feina i s'anava a treballar amb 14 anys. El pare va començar a treballar a la Sebastiana, empresa del sector tèxtil que, juntament amb la metal·lúrgia i el paper, formava part de l'engranatge industrial de Sant Joan les Fonts durant el segle passat.

La nau industrial aprofitava l'energia hidroelèctrica que generava la turbina situada al riu Fluvià, a uns metres de la fàbrica. La Sebastianeta va formar parella i va anar lligada durant molts anys a

la fàbrica de la Sebastiana. Disposava de tota la maquinària necessària, com l'ordidor, la "conera", la màquina de fer parada, els telers..., per transformar el fil, que provenia de la Sebastiana, en teixit. Inicialment, el fil era transportat mitjançant un carro i una mula; més tard, el mitjà va canviar i va passar a transportar-se amb un tricicle. A finals dels anys 50, l'activitat de transformar fil en teixit s'atura definitivament a la Sebastianeta.

Els anys posteriors, i depenent encara de la Sebastiana, s'inicia una nova activitat industrial que consistia en la tintura de fil. Batans, cardes, manuars, metxeres, contínues, fusades, acabats, aspis, madeixes, coneres, fils... són paraules que van deixar d'escotar-se, a inicis dels 70, a la Sebastiana, perquè la fàbrica atura definitivament el seu procés productiu. A finals dels anys 70, la Sebastianeta, amb canvi

de propietari i diferents reformes, reinicia la seva activitat industrial de tintura de fil.

I és aquí quan em venen a la memòria alguns records d'infantesa i adolescència, de com era l'interior de la fàbrica. Hi havia diverses botes de diferents mides (com olles de pressió gegants anomenades autoclaus) que servien per tenyir el fil. Els conus de fil es posaven en barres metàl·liques, llargues i primes, col·locades sobre una plataforma d'acer rodona que s'inseria dins l'olla per tal de dur a terme el procés de tintura. Recordo la secció del laboratori on es feien les fórmules per crear un color concret i fer la barreja de diferents colorants, la caldera que escalfava l'aigua que es necessitava per al procés de producció i que era tan gran que ocupava un edifici annexat a la fàbrica, l'espai de magatzem dels fils i dels recipients de colorants..., alguna màquina ("conera") que

servia per passar el fil als conus per poder-lo tintar..., tot plegat situat dins la nau industrial, que estava construïda amb uns grans finestrals de petits requadres de vidre que l'envoltaven.

Un altre record molt important eren els cinc habitatges situats sobre la fàbrica, alguns dels quals semi rehabilitats i d'altres amb condicions molt precàries. Un d'aquests habitatges s'havia convertit en una oficina i va funcionar fins al tancament de la Sebastiana. S'hi accedia amb una escala de cargol metàl·lica situada dins de l'entrada de la fàbrica.

També hi havia una planta enfiladissa, l'"enredadera", d'uns 80 anys, que presidia l'inici de l'immoble i, a l'estiu, oferia les seves flors vermelles (trompetes) i donava ombra a la balconada de l'edifici, llarga amb barana de ferro que anava de costat a costat de l'immoble. També, al bell mig de la façana, s'hi trobava un Sant Sebastià.

Per accedir als habitatges es disposava de dues escales estretes situades a cada banda de l'edifici.

Pel que fa a l'espai del davant de l'edifici, hi havia els plataners, les barraquetes que servien de cobert per als vehicles i/o els animals (conills, gallines, oques, cabres...), les hortes amb algun arbre fruïter, la nostra caseta de fusta per jugar...

I, al darrere, una depuradora construïda els anys 80 que servia per depurar les aigües residuals que sortien de la fàbrica.

Exterior de l'edifici. Anys 70

Al voltant de la Sebastianeta hi havia Can Barranc, a tocar de la carretera, amb un enorme safareig i una font que permetia omplir càntrics a dojo. Just a l'altra banda de la carretera, s'hi trobava un bloc de pisos (Can Canova) i, al costat, el carrer sense asfaltar que arribava fins a la Sebastianeta. Aquest carrer, que semblava més un passeig, començava amb dos arcs de pedra a cada costat (que encara mostaven l'esplendor d'una època empresarial viscuda en la qual el pes de la indústria tèxtil havia estat molt important). Quan es passava per sota els arcs se seguia una vorera a banda i banda que, a pocs metres, es convertien en dues fileres de plataners. Aquests arbres estaven ben arrelats a cada costat del camí i ens acompanyaven fins al trencant de la Sebastianeta.

A inicis dels 90, aquest indret de Sant Joan les Fonts es comença a transformar, els pisos de Can Canova i Can Barranc són enderrocats i els arbres tallats.

Una altra zona del voltant era el mas La Canova, amb els seus camps de cultiu al davant (actualment convertits en polígon industrial i on, inicialment, s'hi va construir la depuradora municipal). Altres cases de l'entorn: Cal Cucut, Can Verdager, Mas Mitjavila...

Interior de la fàbrica. Inicis dels 80

Aquest indret quedava una mica allunyat del centre del poble i, fes fred o calor, alguns dels nens i nenes de la zona ens desplaçàvem amb bicicleta per anar a l'escola Castanyer a estudiar, en aquella època, l'EGB.

El 1991, la Sebastianeta finalitza la seva etapa industrial, passa a tenir nova propietat, i l'edifici serveix de magatzem de vehicles en reparació i/o usats.

Fins el 2019 l'edifici encara acull el seu últim habitant, un germà del pare i, finalment, el juliol del 2022, s'enderroca.

Per acabar, cal dir que aquest redactat l'ha motivat la il·lusió per deixar constància d'un temps passat i, també, la nostàlgia de moments entranyables viscuts.

L'he volgut fer amb la intenció de recordar i homenatjar a les persones senzilles que donen vida a uns edificis que serveixen per viure-hi i/o treballar-hi, que els estimen i en tenen cura; als habitatges de Sant Joan que han tingut un ús i que no s'han pogut rehabilitar desapareixent per sempre, però que queden en el record de les persones de més edat; als nens i nenes que havien/han de fer un esforç per desplaçar-se fins al seu lloc d'estudi; a les persones que vam viure una infantesa sense pantalles digitals i jugàvem al carrer, les que no havíem sentit a parlar del canvi climàtic...; a les persones que van treballar al sector del tèxtil i que tenien una manera de viure i treballar molt diferent de

la d'ara; a les persones que d'una manera o altra, directament o indirectament, han format part de la història d'aquest petit racó de Sant Joan les Fonts i, especialment, a tothom que ha fet camí acompanyat de l'edifici de la Sebastianeta; un homenatge a les vivències, emocions i bons records d'infantesa de qualsevol...

La Sebastianeta va ser la meua llar durant 28 anys, la llar del pare durant 50 anys i la llar del tiet durant 65 anys. En definitiva, la llar de la meua família durant molts anys.

La filla gran de l'Àngel de la Sebastianeta

Pisos de Can Canova i passeig arbres plataners. Inicis dels 90

Camps del Mas la Canova. Inicis dels 90. Actualment convertits en polígon

PATRIMONI

PER IRIEIX COSTA, DE RESTRUCTURE HERITAGE

Re-habilitar per re-habitar el Molí Fondo

La restauració de can Viñolas és més que la restauració d'una casa. Els significats intangibles que es desprenen de can Viñolas van més enllà de la seva construcció o de la seva història. És la reconstrucció d'un patrimoni santjoanenc.

Perquè parlar de can Viñolas és parlar del Molí Fondo, de la història de la fàbrica, però també de la seva gent, així com

remetre's als fenòmens volcànics que van condicionar l'orografia del terreny en els quals es van establir molins que esdevingueren fàbriques. Edificis com el de can Viñolas conformen un patrimoni identitari alhora que actuen com a elements de cohesió social, ja que són conductors d'un sentiment de pertinença del lloc.

Per tot això l'Ajuntament, amb la

voluntat de reconvertir l'edifici de can Viñolas en un centre dinàmic va contactar amb Restructure Heritage, una associació sense ànim de lucre, que va fer estada a Sant Joan les Fonts l'estiu passat. Aquesta intervenció va ser l'inici d'un reconeixement a tot el que suposa.

Anna Escarpanter

La relació Sant Joan les Fonts-Restructure Heritage té els seus inicis a finals del 2019 quan des de l'Associació que vetlla per la conservació del Patrimoni Arquitectònic anònim o oblidat (recentment aconsellat a anomenar “popular”) ens vam adreçar a molts Ajuntaments per tal de trobar escenaris que ens permetessin crear i desenvolupar els nostres camps de treball.

La idea de Restructure Heritage és, com ja s'ha dit, conservar el patrimoni arquitectònic anònim o oblidat (tot aquell patrimoni que no rep subvencions ni línies de finançament, però que explica molt bé la història d'un poble, ciutat i/o regió), tot creant jornades, tallers i camps de treball en les quals les estructures a restaurar, conservar i rehabilitar esdevinguin aules per tal que els professionals, acadèmics, estudiants i interessats en l'art de conservar edificis, gaudeixin d'espais per aprendre fent i, sobretot, treballant amb les mans. La idea és mantenir viu el Patrimoni Arquitectònic i, per poder-ho fer, s'hi ha de crear vida. Se li ha de donar un ús. Des de Restructure Heritage, creiem que això ho ha de promoure

l'Administració i, un cop fet aquest pas, el rol de Restructure Heritage i de totes les associacions i/o organitzacions per l'estil han de cercar persones voluntàries, necessàries per garantir la possibilitat d'implementació d'aquest nou ús. La importància de treballar amb voluntariat és per tal d'involucrar a la massa social i, per tant, d'aferrar a la gent a aquell edifici. En resum, doncs, Restructure Heritage vol mantenir el Patrimoni viu, amb voluntariat, per tal de poder oferir ensenyament en l'àmbit de conservació de patrimoni tot fugint de les aules teòriques del món acadèmic.

Mantenir viu el patrimoni

Amb aquesta carta de presentació vam arribar al consistori de Sant Joan les Fonts. L'actual Ajuntament, molt sensible en temes culturals i sobretot amb moltes ganes de mantenir viu el patrimoni industrial heretat després de segles de tradició paperera, ens va proposar entre altres el Molí Fondo com a estructura o grup d'estructures a conservar. Tot un cementiri industrial de mides colossals. Tot un repte.

Es va començar a treballar en la línia de muntar un camp de treball fet a partir de voluntariat internacional. Persones que tinguessin interès, personal o professional, per la conservació del patrimoni. El format d'aquest camp de treball havia de ser a l'estiu. Per diversos motius: és l'època de vacances dels estudiants (el percentatge més gran del voluntariat de Restructure Heritage), és l'època de l'any en la qual el municipi té lliures més equipaments municipals per tal d'allotjar-los i és una època en la qual, a part de treballar, es pot sortir, gaudir i conèixer la zona, una part molt important de l'experiència 360° que s'intenta oferir a aquestes persones. Una experiència cultural que comenci al matí treballant en la conservació d'un edifici històric pel municipi, continuï a la tarda amb alguna activitat cultural i/o visita i que acabi al vespre o capvespre amb una estona lliure pel voluntariat en la qual puguin visitar, conèixer i recórrer l'entorn per tal de gaudir d'una millor visió d'allà on es troben emmarcats i entendre millor el «perquè» de la seva estada.

Aquesta idea va quallar molt bé. Es va decidir muntar un camp de treball, doncs, durant la segona quinzena de juliol. Una època en la qual la gent encara no ha agafat vacances (se solen agafar a l'agost), amb els dies llargs, bona temperatura (enguany massa acalorat) i ideal per fer excursions i visitar l'entorn més proper. Es va començar a treballar amb el «què», l'«on» i el «com». Es va estudiar la zona i es va decidir que començar per Can Viñolas era el més assenyat. Un edifici de mides assequibles per una associació com Restructure Heritage (molt novella) i en un estat de ruïna no massa avançat ni accelerat. A més, és un edifici al qual, amb una intervenció no massa grossa, se li pot començar a donar un ús i dotar-lo de vida. Un cop trobat l'edifici, es va fer un estudi de l'estat actual, un mapa de danys. Es va quantificar i es va fer proposta de què cal fer-hi per fer-lo accessible al públic: paviments (exterior i interiors), arrebossats de parets (interiors i exteriors), acabats verticals (pintures...), sostres, etc.

Detectades les necessitats i vist que el públic a acollir en aquest camp de treball no seria un públic molt àgil i/o expert en

l'àmbit constructiu, es va decidir centrar l'atenció i focalitzar-ho és una tasca: la pavimentació. Es va decidir pavimentar l'interior i l'exterior de Can Viñolas. Una previsió un xic optimista, però ideal per dividir grups. El millor per a grups de 10 persones és intentar que treballin en dos o tres grups, per tal que tothom pugui treballar i ningú s'ho miri. Així que es va decidir que es farien dos grups i que uns treballarien en la pavimentació de la terrassa, col·locant gres ceràmic i un altre grup treballaria en la pavimentació de l'interior tot col·locant gres hidràulic.

Un cop detectats l'«on» i el «què», macava el «com». Així que es va planificar un camp de treball d'unes 10-15 persones voluntàries que s'allotjarien a l'escola d'art de Sant Joan durant les dues setmanes que durés el taller. El calendari del voluntariat fou: treballar de dilluns a divendres (les dues setmanes) de 7 del matí a 3 de la tarda, amb algun descans entremig per tal de menjar, refer-se, etc. dinar a través del servei de càtering proporcionat per l'Ajuntament, fer alguna visita cultural per tal d'integrar més al grup amb el municipi, fer la compra a la botigueta de queviures del poble, preparar el sopar i relaxar-se en grup abans d'anar a dormir. El cap de setmana del mig es va optar per fer una excursió pels voltants de Sant Joan les Fonts, tot visitant la ruta de les 3 colades. El diumenge fou un dia festiu durant el qual les persones voluntàries van decidir què fer i què visitar pel seu compte. Algunes es van quedar pel municipi, d'altres anaren a Olot o a visitar Banyoles i Besalú.

Un cop ideat i muntat el camp de treball, es va proposar el pla a Integra, la fundació que habitarà, i donarà ús i vida a l'edifici per tal de presentar-los la idea de conservació que es proposava. Tot els va semblar genial a banda del paviment intern. Per un tema d'instal·lació de màquina industrial de la mateixa fundació, la qual vol muntar-hi un taller de paper, es va decidir prescindir de la col·locació del gres hidràulic interior, ja que es desconeixia l'emplaçament exacte de la màquina.

Es va decidir, doncs, treballar, exclusivament, en la pavimentació exterior, en la neteja de l'edifici i en la neteja dels arrebossats antics.

Presentació dels treballs a l'acte de cloenda al Monestir

Voluntaris d'arreu del món

El dia 17 de juliol, doncs, van arribar nou persones voluntàries de diferents països per tal de participar en aquesta magnífica experiència. Es van dirigir a Sant Joan les Fonts i va començar la gran experiència de l'inici de la rehabilitació de Can Viñolas al Molí Fondo. Aquest camp de treball, doncs, va rebre algunes visites, com ara la fundació Integra o l'equip de govern de l'Ajuntament. Tingué tardes entretingudes, tot visitant el monestir, els equipaments municipals i/o gaudint dels banys a la piscina pública. El primer divendres, fins i tot, es va fer una petita sortida al Miquelet Summer Festival per tal de passar una nit d'estiu amb l'ambient del municipi.

El camp de treball va concloure dissabte 30 de juliol, però divendres 29 es va celebrar l'acte de cloenda en el qual, tots els participants van rebre un diploma. L'acte fou liderat per l'alcalde de Sant Joan, Maria Vidal, i part del seu equip. Prèviament, les persones voluntàries presentaren les seves obres personals i/o peces artístiques en els quals expressaven el que suposava per a ells, persones amb mirada crítica i estrangera, el Molí Fondo. L'objectiu d'aquest treball, activitat que fou presentada el primer dia i tingueren dues setmanes per anar pensant, estudiant i treballant, era fer veure a la gent del poble el meravellós diamant en brut que tenen en l'àmbit patrimonial i que no poden deixar derruir. Moltes vegades, el fet de viure amb aquestes «ruïnes» i passar-hi per davant cada dia, la gent normalitza el fet de tenir patrimoni en

desús. I la gent de fora, moltes vegades, es meravella de quelcom que la gent local no li dona importància. Així que aquesta activitat tenia com a finalitat despertar sentiments i obrir els ulls a un municipi que gaudeix d'un tresor.

De tot això, cal extreure que mantenir viu el Patrimoni és una responsabilitat de tots nosaltres. Hauria de ser una obligació per a tothom. Cal conscienciar a la base social per tal que es faci seu aquest patrimoni per tal que se'n cuidi. Cal desvincular-se de la idea que les estructures són de la propietat. Recordem que, moltes vegades, la propietat és una administració i, per tant, l'edifici o l'estructura és propietat de tota la comunitat. Si adoptem la idea que aquest patrimoni ens pertany i l'arrelem, li destinarem més atenció. Una atenció necessària. I més recursos, uns recursos vitals.

En aquest cas, el primer pas ha estat portar gent forana a treballar en el patrimoni local, i segurament no serà l'última experiència d'aquest tipus, però ben segur que el següent pas ha de ser fet a partir de la gent local.

Voluntariat: Yolanda Rajagukguk (Indonèsia); Luiza Waldmann Brasil Matias (Brasil); Ana Klicic (Sèrbia); Magdalena Gryniewicz (Polònia); Fernanda Quintino (Brasil); Yvonne Schuster (Alemanya) i Mohamed Mostafa Abdelaal (Egipte).

Coordiadors de grup: Marçal Orteu Punsola i Camille François

Excursió a la ruta de les tres colades

ELS VIATGES D'EN QUIM
PER JOAQUIM FERRER

Les aurores boreals

Fa vint anys vaig voler visitar Noruega per veure les aurores boreals, un dels fenòmens més màgics de la natura

Aquest viatge a Noruega el vaig fer aproximadament fa uns vint anys, però abans de fer el relat del viatge, vull explicar-vos què és Hurtigruten.

Noruega té una costa llarga, d'uns 2.700 km aproximadament, amb moltes poblacions escampades vora el mar. Hi ha una gran diferència de latitud entre les

poblacions més distants del nord i del sud i la comunicació entre elles és difícil, ja que l'interior del país és molt muntanyós i passa molts mesos tot glaçat.

Aquest país té l'avantatge que, per la seva costa, circula un ramal del corrent càlid anomenat del Golf (que es genera al Golf de Mèxic). És per això que, amb les baixes temperatures de l'hivern, i contràriament a allò que passa en altres indrets de latituds més baixes, el mar costaner no es glaça mai i això va permetre crear una companyia de vaixells, Hurtigruten. L'objectiu: proveir de mercaderies, correu i servei de transport a totes les poblacions costaneres del país, des de Bergen al sud fins a Kirkenes, situada al nord del país i al límit fronterer amb Rússia. En total, uns 1.500 km per mar.

Avui, a aquest mitjà de transport s'hi ha afegit el servei turístic i disposa d'unes cabines amb la possibilitat de fer de creuer. Els vaixells surten cada dia de l'any des de Bergen cap al nord i des de Kirkenes cap al sud.

Són moltes les persones interessades a veure les aurores boreals, que es produeixen quan el vent solar carregat de partícules xoca amb el camp magnètic de la Terra i es dirigeix cap als pols. En entrar a l'atmosfera xoca amb les molècules d'oxigen i nitrogen i en surt una radiació lumínica espectacular.

Aquesta va ser la raó del meu viatge: veure aquest espectacle lumínic si tenia sort.

Eren els primers dies de gener i hi vaig anar sol. Vaig agafar un vol de Barcelona a Oslo, on vaig estar un parell de dies per poder visitar la ciutat i els museus marítims, el Fram i el Kon-Tiki.

Havia decidit que agafaria el vaixell a la ciutat de Bodo, per fer tres dies de creuer i arribar fins a Kirkenes. Com que m'agrada viatjar en tren, vaig anar d'Oslo a Trondheim, en un trajecte que dura unes sis hores, i de Trondheim fins a Bodo en un tren nocturn. El paisatge que anava veient era completament glaçat, amb llums escampades a les muntanyes.

Durant l'hivern, a la regió la llum diürna té poques hores i es va reduint quan vas pujant cap al nord. El sol sortia de l'horitzó cap a les 10 del matí aproximadament i, sense anar massa alt, tornava a amagar-se cap a les 2 del migdia.

Un cop vaig arribar a Bodo, vaig embarcar al vaixell Lofoten i vam salpar cap al nord. El tràfec era constant i anàvem

fent parades tant de dia com de nit a les diferents poblacions, i anaven carregant i descarregant mercaderies i passatgers que pujaven a un port i baixaven a un altre.

També hi havia uns quants turistes (bàsicament, alemanys i japonesos), que com jo anaven a veure les aurores. Vaig tenir l'oportunitat de parlar amb uns alemanys que havien embarcat a Bergen i que ja n'havien vist la primera. En van dir que era espectacular i vaig estar pregant poder-les veure jo també, ja que és un fenomen natural i no sempre és fàcil de veure.

Un cop vam arribar a Tromsø, el vaixell parava unes hores i als turistes se'ns oferien la possibilitat de fer excursions. Jo vaig agafar una passejada en un trineu tirat per gossos: el conductor o múixer al

VA SER REALMENT IMPRESSIONANT, UNA LLUM DE MATISOS VERDS QUE IL·LUMINAVA EL CEL I ANAVA FENT COM UN BALL D'UNA BANDERA ONEJANT. TOT I QUE NOMÉS VA DURAR MITJA HORA, VA SER ESPECTACULAR I EL VIATGE HAVIA VALGUT LA PENA

peu de l'esquí del trineu i jo estirat i ben abrigat a dins. Vam fer un recorregut de pocs quilòmetres per un paisatge totalment nevad i em va agradar molt veure com els vuit gossos anaven seguint les ordres del múixer.

En una altra parada del viatge, en un port molt a prop del mític Cap Nord, vaig poder afegir-me a una excursió per anar-lo a visitar. Després de fer uns quilòmetres per una carretera completament gelada, vam arribar al cap situat més al nord d'Europa, on feia molt fred i vent, i ens van ensenyar les instal·lacions que compten amb un museu de figures de gel.

Després de tornar al vaixell, vam con-

tinuar el viatge. A la nit, pels altaveus del vaixell van anunciar que hi havia una aurores, així que em vaig vestir i ben abrigat vaig sortir a coberta on ja hi havia molta gent disposada a veure l'espectacle. Va ser realment impressionant, una llum de matisos verds que il·luminava el cel i anava fent com un ball d'una bandera onejant. Tot i que només va durar mitja hora, va ser espectacular i el viatge havia valgut la pena.

Quan vam arribar a Kirkenes, on ja tenia decidit passar un parell de dies visitant la zona, vaig anar a l'oficina de turisme per informar-me de les excursions que podia fer. A la primera em va acompanyar un sami (habitant d'aquesta part del país que també s'anomena Lapònia) i vam anar en una moto trineu als afores de la població per veure la frontera amb Rússia. La conforma un riu força ample i totalment glaçat on es veien garites de vigilància força altes a banda i banda del riu, situades prop unes de les altres. També vam anar a veure un museu sobre la cultura sami i una casa típica, amb la finalitat de mostrar-me la seva forma de vida actual.

Un dels indrets més coneguts de Kirkenes és l'Andersgrotta, en la qual es refugiava la gent del país durant els bombardejos alemanys durant la II Guerra Mundial.

Per anar acabant, us diré que a Kirkenes vaig fer una excursió que em va agradar molt: em vaig afegir a una excursió de moto-neu amb un guia i un matrimoni suís, en una moto cadascun, en plena nit i envoltats de neu per tot arreu. Vam anar a un parc nacional, i en un punt determinat a força alçada ens vam aturar i el guia ens va dir que des d'allà es veien els llums de tres poblacions de tres països diferents, Finlàndia, Rússia i Noruega. Tot seguit ens va portar a un petit refugi del parc on vam poder menjar uns talls de ren fumat, cru, i prendre una beguda calenta. Per a mi va ser una experiència totalment diferent de les que estem acostumats a les nostres latituds.

I un cop vam tornar a Kirkenes, aquí es va acabar el viatge i aquest relat. Vaig volar cap a Oslo, enllaç cap a Barcelona i a casa.

Esgero que us hagi agradat!

HISTÒRIA
PER XAVIER VALERI

Inventari d'alcaldes, regidors i membres de juntes municipals

Josep Junquera Domènech: El desembre del 1859, Junquera era l'alcalde del municipi format pels pobles de Sant Joan les Fonts i Begudà. Havia nascut el 1819, era el propietari de can Met i feia de ferrer. El 1852 figurava en el llistat de subscriptors a l'Hospital de la Princesa. Era el pare de Josep Junquera Joncars, que també seria alcalde i regidor. La família Junquera tenia propietats a Begudà.^{1,2}

Josep Vilanova: Consta com a alcalde entre el 1859 i el 1861. El 28 de setembre de 1861, l'Ajuntament format per Josep Vilanova (alcalde) i els regidors Ignasi Caula, Pere Vilanova, Joan Mitjavila i Pere Serrat va acordar verificar el repartiment veïnal per tal d'aplicar la contribució dels consums.

Sobre la base del padró del 1857, el poble de Sant Joan tenia 947 habitants. Hi havia una escola amb 80 alumnes amb mestre de nens, mestra de nenes i junta d'instrucció pública. L'1 de desembre de 1862, l'Ajuntament, la Junta d'Instrucció i alguns contribuents es van reunir per mandat de l'inspector d'ensenyament per establir l'augment de la consignació destinada als lloguers dels locals de l'escola i de les habitacions del mestre de nens i la mestra de nenes. Per tot, van acordar pagar 800 rals de velló a l'any. El 8 de gener de 1861, el ple reconeix haver pagat 5.050 rals al mestre de Castellfollit

per haver fet classes a Begudà.¹ Segons el padró del 1880 a Begudà hi havia 381 habitants. Així, el nombre d'habitants de terme en temps de Josep Vilanova volta-va els 1.300 habitants.

Ignasi Caula: Va ser regidor durant molts anys i alcalde entre el 1861 i el 1863. Nascut el 1812, era l'hereu de can Caula i estava casat amb Anna Mulleras. El matrimoni tenia set fills: Elisabet, Joan, Raimunda, Joaquina, Francesc, Llàcia i Manel. Era un dels contribuents associats a l'Ajuntament i un propietari molt important al poble.

Enric Cabrafiga i Lliurella (1835-1901): Alcalde entre 1867 i 1869. Era l'alcalde que va precedir la revolució de setembre de 1868. Va votar a les eleccions per a diputats provincials del 14 de febrer de 1868. Cabrafiga va ser jutge municipal el 1877. Figura com a propietari al llistat d'electors del 1877.

Miquel Torras Corominas (1825-1888): Al *BOP*, consta com a alcalde entre el 1869 i el 1871. El seu mandat va tenir lloc en el període situat entre la revolució de setembre de 1868 i l'inici de la guerra carlina. Després de la revolució del 1868, el Govern va dissoldre els ajuntaments i va constituir per decret nous governs locals i juntes revolucionàries. Els dies 18, 19, 20

i 21 de desembre del 1868, el Govern va convocar les primeres eleccions municipals per sufragi universal masculí, podien votar tots els homes de més de 25 anys.

En la seva època van existir els voluntaris de la llibertat de Sant Joan que van participar en la revolta republicana del 1869 i en la Tercera Carlinada (1872-1876).

Ramon Oriol Ventura (1830-1906): Va ser alcalde entre el 1872 i el 1874. Va ser batejat el 18 de desembre de 1830 a l'església de Sant Joan de Borgonyà. Fill de Jaume (artèsà paperer), nascut a Puigpalter i Madrona de pares incògnits.^{3,1} Va viure fins al 1906 i va ser empresari paperer. El 1873, l'any més virulent de la guerra carlista, va demanar permís al Govern Civil per marxar del poble. (*BOP* 150-15/12/1873). El 1877 consta en el llistat de propietaris que podien votar i el 1897 va ser nomenat fiscal municipal. Amb 75 anys, el març del 1905, va representar els liberals de Sant Joan les Fonts en l'homenatge als 33 republicans i liberals afusellats pels carlins el 19 de març de 1874 al camp del Candell de Besalú. Tenia almenys dos germans a Sant Joan: l'Esteve i en Miquel. L'Esteve Oriol Ventura (Borgonyà, 30/10/1832) va fundar el cafè de ca l'Oriol al carrer Coca. Estava casat amb Dominga Domènech i tenien un fill anomenat Joaquim. L'11 d'agost de 1881, l'Esteve va demanar permís per fer una mina de 2,5 metres

de profunditat. Va obtenir el permís i va fer la mina que servia per omplir una cisterna d'aigua amb la finalitat de tenir les begudes en fresc. L'Oriol petit, en Miquel (Borgonyà, 1839) estava casat amb Dolors Fargas de Sant Feliu de Pallerols.

Joan Torras Corominas (1823-1910): Va ser alcalde entre el 1875 i el 1877. Era membre de la nissaga de paperers Torras. El 1875 es va trobar amb un ajuntament desfet i arruïnat per la guerra. Va haver de buscar un secretari i arrancar-ho tot de nou. Va ser alcalde en un moment de gran desenvolupament demogràfic.

Rafel Soler i Soler (1843): Alcalde entre el 1877 i el 1878, era un propietari agrícola amb domicili i propietat a la plaça Major i al terme. Consta en el llistat de persones amb dret electoral (*BOP* 134, 7/11/1877).

Salvador Torras Mulleras (1845-1885)^{1,2}: Va ser alcalde entre el 1879 i el 1881. El 1879 els regidors eren el fuster Jaume Ginjaume (Borgonyà, 1841), Joan Caula (1844, Sant Joan), Miquel Coderch, Ignasi Masias, Ignasi Jutglar (1829, pagès i propietari de la Canya) i Joaquim Ribes.

Aspecte actual de part del que havia estat la fàbrica Xipell i Barouette al barri de les fàbriques, sota el penyal de Castellfollit

Estava casat amb Antònia Plana, nascuda a Riudaura el 1854. El seu pare era Francesc d'Asís Torras i la seva mare, la Llàcia Mulleras. Els fills de Salvador i Antònia eren Maria (1879), Francesc (1878-1936), Llàcia (1880) i Antònia (1881). Vivien al carrer can Bo, 1. Salvador tenia propietats a can Bo, a la Plaça i masies a Begudà.

Pau Guardiola Mulleres: Va ser alcalde entre el 1881 i el 1883. El 16 de gener de 1882 va donar compte del fet que Esteve Cos havia estat nomenat estanquer del poble per la superioritat. El nomenament comportava l'obligatorietat d'obrir un estanc entre qualsevol de les cases situades entre la plaça i la fàbrica Juvinyà. El febrer del 1883 va atendre les queixes dels veïns i va establir que els cafès i tavernes havien de tancar a les 11 de la nit.

Esteve Plana Feixas: Va ser alcalde el 1885. Nascut el 1859, en la seva època d'alcalde era solter i vivia amb els seus pares Joan i Maria i els seus germans Miquel, Ignasi, Carme i Cristina, al carrer de can Bo, número 1. El 1884 era el metge de Sant Joan. Ell i un membre de la Junta de Sanitat van multar dos veïns amb 15 pessetes pel fet de tenir aigües brutes i

fems davant de casa. El 1885 van veure que s'escampava el còlera i el van fer alcalde. Va dirigir la lluita contra l'epidèmia. Durant el temps, que va ser el metge del districte municipal de Begudà, la seva principal preocupació van ser l'aigua i les epidèmies de còlera, verola, xarampió i diftèria. Va morir al voltant del 1901-1902.

Miquel Xipell i Pujol: Empresari molt rellevant en el tèxtil català. Va ser alcalde del municipi de Begudà entre el 1885 i el 1887. Va néixer a Manlleu el 1858 i va morir a Olot el 1922. Va aprovar la construcció del cementiri actual. Provenient d'una família amb molt de protagonisme en el desenvolupament de la indústria tèxtil a la plana de Vic i a Girona, era soci de la fàbrica de filats Bassols, Xipell i Companyia a Sant Joan i de la Xipell i Barouette a Montagut, sota el cingle de Castellfollit. Miquel Xipell consta al *BOP* del 20 de febrer de 1878 com a cridat pel servei militar a Salt. Tenien fàbrica de fil a Salt. El 1885 vivia al carrer Juvinyà, 12, amb la seva mare vídua, Magdalena Pujol (Manlleu, 1833), i el seu germà Josep (1868, Salt). Consta com a fabricant al padró de Castellfollit del 1886 i el seu germà Josep hi consta com a majordom de filatura. Es va casar amb Teresa Bertran Matabosc, amb la qual es va establir a Castellfollit. (*El Deber*, 30/12/1922) El 1900 tenien tres fills: l'Antoni, en Francesc i la Maria. A Olot va formar part del Tribunal Industrial, un organisme format per un nombre igual d'obers i patrons, dedicat a resoldre temes laborals. Aquest tribunal estava presidit per un jutge professional.

Actes: Arxiu de la Garrotxa

¹ ACGAX140-190-T2-1

² ACGAX140-190-72-5

³ ACGAX140-190-T2-5

Arxiu Diocesà de Girona

^{3,1} CAT ADG 3/38 111 B2, *Llibre de Baptismes de l'església parroquial de Borgonyà* (1772-1838). Pàg. 147 i 152.

BOP

^{1,1} BOP, 1. 2 de gener de 1860)

^{1,2} BOP 7/12/1885

Padrons

FONS ACGAX140-190-T2-54 (1857)

FONS ACGAX140-190-T2-57 (1885)

FONS ACGAX140-190-T2-59 (1901)

FONS ACGAX140-192-T2-69 (1887-Castellfollit)

CULTURA

ANNA ESCARPANTER, TÈCNICA DE CULTURA

La programació cultural santjoanenca després de la pandèmia

Després d'aquests temps incerts sembla que tot torna a la normalitat.

La pandèmia ha fet que la programació d'activitats es veiés afectada. Tot i això, hem plantat cara al virus i hem anat fent com hem pogut, sempre vetllant per la vostra salut i atents a la normativa del moment.

A poc a poc hem deixat enrere les mesures, restriccions i aquest darrer trimestre, després d'un espectacle fantàstic de *Dones d'aigua*, a càrrec de la Cia Voël, hem recuperat "l'anar a teatre", amb l'obra *Mamaaa!*, que la companyia banyolina Teatròlics ens va oferir al centre sociocultural.

Per les Jornades Europees de Patrimoni vam fer una visita guiada que recordava el ric patrimoni industrial santjoanenc, una activitat que complementava el llibre *La Torras*, editat per editorial Oliveras en col·laboració amb l'Ajuntament.

També hem pogut gaudir de les visites guiades teatralitzades al monestir, una manera diferent d'explicar la història, a partir de sis personatges. Unes visites que es repetiran la temporada vinent.

La biblioteca municipal Francesc Caula segueix a ple rendiment. L'activitat més concorreguda són els Contacontes, a la tarda, que omplen la sala noble de famílies. Al vespre, cada trimestre es fa l'activitat Tertúlia entre llibres, dinamitzada per una persona del municipi que parla de llibres i autories, en la qual s'estableix una conversa-tertúlia entre la persona convidada i el públic assistent. I el Club de lectura segueix amb força, fins i tot ha

organitzat anar al teatre a Olot, a veure l'adaptació d'una novel·la llegida.

A part d'aquestes activitats cal destacar l'espectacle de titelles que oferim anualment al principi o acabament de curs, les activitats incloses a Fira Bruixeria, al Benvinguts a Pagès i els cursos que s'ofereixen des de l'Escola Municipal de Belles Arts.

La programació nadalenca és l'en-carregada de tancar i obrir un nou any. Aquesta serà amenitzada per l'Orquestra de Cambra de l'escola de música de Sant Feliu de Guíxols i el concert de les Tiones, amb el seu show nadalenc.

Any nou amb més i nova programació

A més de la programació ja consolidada de teatre, música, dansa, visites guiades, activitats a la biblioteca i a l'EMBA, creem noves activitats:

Sota el títol *Coneixem el nostre patrimoni* s'obre un cicle trimestral de xerrades

ENGEUEM TAMBÉ UNA PROGRAMACIÓ ESTABLE, SEMESTRAL, D'ESPECTACLES FAMILIARS. AQUESTA PROPOSTA ÉS INNOVADORA, JA QUE SERAN ELS MATEIXOS NENS I NENES QUI ESCOLLIRAN L'ESPECTACLE.

dedicades al patrimoni santjoanenc, en les quals persones expertes ens aportaran els seus coneixements sobre un element patrimonial concret.

Engueuem també una programació estable, semestral, d'espectacles familiars. Aquesta proposta és innovadora, ja que seran els mateixos nens i nenes qui escolliran l'espectacle, sota diferents propostes que l'Ajuntament prèviament els haurà presentat.

Ecoltem Sant Joan les Fonts vol ser una trobada i un suport als sectors econòmics santjoanencs, una escolta a les petites empreses o pimes que com a persones consumidores bé necessitem.

Hi ha activitats que no es veuen, com les visites guiades que l'Ajuntament fa a l'escola Castanyer. Aquest curs, a part d'oferir les visites ja consolidades com són les visites guiades a ca l'Esquirollet, el rentador i la bassa d'ànecs, el castell i el seu molí, com funciona la biblioteca, o l'excursió a la ruta Fonts i Verlets o a les colades, es faran noves activitats. Una parlarà de la faràndula santjoanenca, una altra recorrerà el poble i l'altra es basarà en energies renovables.

I com no, acabarem el semestre amb un espectacle nou de *Dones d'aigua*, que segur no us deixarà indiferent.

Així doncs, la programació cultural torna aquest semestre amb moltes ganes amb una única voluntat: que la gaudiu.

ENTREVISTA

Aleix Canalias Enginyer tècnic agrícola i emprenedor

L'hort de les Mulleres, el projecte liderat per l'Aleix Canalias, va aconseguir el 2n premi a la 9a edició del 100% Emprenedors, uns guardons que volen reconèixer l'esperit empenedor de la comarca i posar en valor les noves iniciatives empresarials. Parlem amb aquest veí de la Canya, tercera generació de treballadors de la terra sobre els seus projectes.

Com va sorgir la idea de crear L'Hort de les Mulleres?

És molt fàcil! A casa fa 60 anys que treballen una explotació hortícola i ara fa 3 anys que vaig voler canviar d'aires, després d'haver estat treballant en el món carni i alimentari en general, tenint en compte que els pares també tenen ganes de jubilar-se. En treballar l'horta, veus que hi ha productes que són bons iguals, que encara són macos, però que la gent ja no vol comprar... Així que em vaig plantejar fer un aprofitament a casa i vaig decidir començar a fer conserves de molt bona qualitat. Els pares ja havien començat a fer confitats en vinagre, però jo ara he canviat el format. I també he començat a fer una línia de cremes i una línia de melmelades ara mateix. Tot sota la marca L'Hort de les Mulleres. Perquè aquesta zona són les Mulleres. Així que el nom va ser fàcil!

Vas estudiar Enginyeria Tècnica Agrícola. O sigui que d'alguna manera sempre has estat vinculat a la terra...

De fet, el sector de l'alimentació sempre m'ha agradat molt. Vaig estudiar un grau superior d'Indústries Alimentàries i en acabar-lo hi havia la possibilitat de fer la carrera i la vaig fer.

Després vas estar treballant dins del sector alimentari.

Sí, sobretot dins el sector carni, que és el més habitual a la Garrotxa. Tot seguit, vaig estar vinculat una mica més d'un any al món dels snacks d'arròs i blat de moro a Girona.

Quin és l'origen de l'empresa?

A casa, els avis, l'Esteve i la Marina de les Mulleres, van començar fa 60 anys a conrear verdures de temporada que portaven a vendre al rengle de la Plaça Mercat d'Olot. Els anys 80 va entrar al negoci la mare, la Dolors, i van comprar una botiga dins la Plaça Mercat. Allà venien el producte de casa i del magatzem compraven fruita per acabar de completar l'oferta.

El 2005 va entrar a l'empresa el pare, en Joan. Allà va coincidir que es volia fer el canvi del mercat a la plaça nova i van veure que no podien assumir tanta feina i van decidir transformar el negoci i començar a vendre a botigues de barri, petit comerç d'Olot. Així va néixer el negoci actual, Verdures de la Canya, que distribueix producte fresc de temporada

a petit comerç i a restaurants. Quan jo em vaig incorporar al negoci, vaig crear la línia de conserves, L'Hort de les Mulleres, i per això vaig haver de muntar un obrador dins l'explotació.

Així doncs, ja ets la tercera generació. Per què vas decidir incorporar-te a l'empresa familiar?

És una empresa que funciona, que és coneguda i apreciada pels clients, que ja saben quin producte tenim. A més, els pares també tenen intenció de jubilar-se. I és una empresa amb recorregut que encara permetia aportar un punt d'innovació per augmentar les vendes, com s'ha demostrat amb l'obrador.

També veneu el vostre producte a particulars?

No, no fem venda directa, perquè ara per ara no la podríem assumir. Ens dediquem només a la distribució al petit comerç i a restaurants. Cada dia al matí treballem el camp, al migdia truquem els nostres clients i els oferim el producte que tenim aquell dia. A la tarda el preparem i l'endemà al matí ja el servim. Així, no han de comprar per a una setmana vista i, d'aquesta manera, sempre tenen producte fresc.

D'on són els vostres clients?

Principalment, són clients d'Olot i rodalia, tot i que també tenim comerços del Ripollès que s'ho venen a recollir.

Quina és la producció aproximada de Verdures de la Canya?

Actualment, estem treballant una superfície que no arriba a 1 hectàrea, amb 5.000 m tapats amb hivernacle i apostem pel producte de temporada. A l'hivern conreem des d'enciams, escaroles, alls tendres, cebes, passades festes arriben les faves... i a primavera i estiu comença el boom gros, amb tomata, cogombre, carabassons, i fins i tot faig fer una petita plantació de gerds, que tenen molta sortida, sigui frescos o en melmelada. També hem plantat 15 codonyers perquè un cop tinguin fruit, poder fer codonyat o confitura i melmelada de codony. Es tracta d'anar explorant...

Quines són les conserves de L'Hort de les Mulleres que tenen més èxit?

Les més conegudes per tothom, perquè també són les primeres, són els confitats de bròquil, col, cogombre i bitxo de

Girona. També tenen molt bona sortida les cremes i les melmelades. Ara estic fent melmelades picants, que m'agraden molt. És un projecte divertit!

Us ho feu tot vosaltres?

Sí, normalment la manipulació dins l'obrador la faig jo sol, complint en tot moment la normativa vigent, que és molt estricta.

El producte de L'Hort de Mulleres també es distribueix com Verdures de la Canya?

Sí, es troben als mateixos establiments. Quan fem les trucades oferim tant

producte fresc com conserves. Les conserves fa poc que estan a la venda, però amb el boca a boca estan sortint molt bé. Potser més endavant necessito un distribuïdor per anar a vendre fora. Ja ho veurem.

Has aconseguit el 2n premi dels guardons 100% empenedors. Què ha suposat per a tu?

D'entrada, una alegria per a tota la família i un reconeixement per la feina que van començar els avis. Espero que sigui un impuls perquè la gent s'animi a tirar endavant projectes. Aquests premis estan molt bé per donar a conèixer els negocis

impulsats pel jovent. Començar de zero, és molt difícil!

El premi t'ha donat a conèixer? S'ha traduït en més comandes?

De moment, encara no, perquè no he aprofitat el premi i encara haig de fer els anuncis, però sí que m'han fet algunes entrevistes.

Quina és la dotació del premi?

El 2n premi té dret a fer publicitat a Olot TV, Ràdio Olot i La Comarca, assessorament per a l'empresa durant un temps determinat i 1.500 euros en metàl·lic.

Ja els has fet servir?

Sí, he hagut de comprar material que s'ha encarit molt. He hagut de renovar els pots de vidre i són molt cars! A més, costa molt trobar material ara mateix.

Què és el que més t'agrada de treballar la terra?

Tens molta més llibertat que treballant en una càrnia, entre quatre parets blanques, amb fred constants. Al camp, a l'hivern tens fred i a l'estiu, calor. Però tens molt més moviment i m'agrada que el sol em toqui cada dia (sí no plou, clar).

Hi ha una hortalissa o verdura que sigui especialment agraïda?

Sense dubte, la tomata, que només menjo a l'estiu, de temporada. No té res a veure a menjar-la madurada de la planta a menjar-la ara a l'hivern, madurada en una caixa. Es nota molta.

Creus que la gent està disposada a pagar una mica més per una tomata més natural?

Sí, cada vegada més. Tot i que jo no faig producte ecològic, intento tirar el mínim de producte fitosanitari. El que jo venc és km 0 i proximitat. I els clients ja coneixen la qualitat del nostre producte.

A part de treballar la terra, quines són les teves aficions?

M'agrada anar en bici i desconnectar a la natura. I també m'agraden molt les motos i els cotxes clàssics.

I per acabar, quin és el teu racó preferit de Sant Joan les Fonts?

La zona d'aquí casa m'agrada bastant, perquè tens la ruta de les 3 colades, que és molt tranquil·la i està molt bé.

ENTREVISTA

Gabriel Villegas

Empresari i propietari d'Ecopack Fluvià

Gabriel Villegas és santjoanenc de soca-rel. Casat amb la Carme Barón des de fa 54 anys, és pare de dues filles, l'Anna i la Isabel, que segueixen al capdavant de l'empresa familiar, Ecopack Fluvià, una de les més destacades del seu sector. Treballador incansable, també li agrada passar temps amb la família i jugar a golf.

Amb 78 anys, encara segueix al peu del canó?

Podríem dir que estic semijubilat o amb la jubilació activa. Ara cuiden del negoci les meves filles, juntament amb el meu net, en Ricard, que després dels estudis ha decidit quedar-se a l'empresa. Però jo estic per aquí per tot allò que faci falta.

Expliqui'ns una mica com va decidir a muntar l'empresa

Quan vaig acabar el servei militar vaig començar a treballar a la Torras, primer a Sant Joan i després a altres fàbriques per Espanya. El 1977 vaig decidir tornar i muntar Plàstics del Fluvià que, amb els anys, concretament el 2020-2021, es va convertir en Ecopack Fluvià, un nom que

s'adapta molt millor al producte que fabriquem: envàs ecològic i compostable.

Podríem dir que va passar del paper al plàstic...

Sí, en aquella època el plàstic estava molt de moda i era el futur. A més, també anava en bobina i podia aplicar tot allò que havia après durant l'època de la Torras.

I ara, a part de plàstic, què fabriquen?

Des de fa uns anys a l'empresa hem apostat per l'economia circular i tot el que això suposa: el màxim respecte pel medi ambient i una política de residu zero.

A més, no consumim aigua i tot es recicla, fins i tot el rebuig que produïm es torna a reciclar.

Treballem sobretot amb material plàstic que ja s'ha fet servir, el comprem a través de recicladors certificats i el processem per reconvertir-lo i donar-li nous usos, tant industrials com domèstics.

El plàstic verge, el que és nou, ara només es fa servir a la indústria alimentària, que té una normativa molt estricta.

Quina és la diferència entre compostable i biodegradable?

Un material, per efecte de la llum o de l'aigua, es degrada, com per exemple, la roba. Es tracta de material biodegradable i deixa residus.

En canvi, el material compostable és aquell que està fet sobretot amb matèria orgànica, que es pot barrejar amb la terra i serveix de compost. A Ecopack Fluvià ens hem decantat pel compostable fet a base de midons o de fècules. És a dir, a partir de la patata o de midó de blat de moro.

Quins sectors són els principals clients d'Ecopack Fluvià?

Treballem per a tots els sectors en general: l'agrícola, l'alimentari, l'industrial... Ara, fins i tot, estem treballant molt per al mercat funerari. El nostre material compostable, elaborat a partir de la fècula de patata, és ideal per confeccionar sudaris. De fet, vam ser els primers a fer-ho! A diferències dels sudaris de plàstic convencional, el nostre és un material que no deixa cap mena de residus, fins i tot en el procés d'incineració.

I quins són els vostres principals mercats?

Sobretot treballem per al mercat espanyol, els Estats Units, França, Letònia i Lituània.

Dins l'àmplia gamma de productes que fabriqueu, quins són els que tenen més èxit?

Sempre depèn del sector, però podríem dir que el plàstic reciclat postconsum té molt èxit. És a dir, es tracta de plàstic verge que, un cop usat, es recicla i torna al circuit. A partir d'aquest material es fan embalatges per a tota mena d'usos, excepte l'alimentari. Perquè cal recordar que si l'embalatge ha d'estar en contacte amb producte alimentari, ha de ser sempre plàstic verge que compleixi l'exigent reglamentació europea.

A més, tots aquests processos han de passar un exhaustiu control i auditories. Pensa que en el procés de fabricació del

El president de la Generalitat, Pere Aragonès, i l'alcalde de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, durant la visita institucional a Ecopack Fluvià.

plàstic reciclat postconsum s'aprofita tot: el material va al client o bé al reciclador per tornar-se a incorporar al circuit. Per tant, no poden haver-hi minves, perquè això també es controla!

Creu que el plàstic arribarà a desaparèixer?

Cal tenir clar que el plàstic és un material que té molts avantatges, és impermeable i protegeix perfectament un producte. El problema és que no és degradable i queden residus: per exemple, tenim el problema dels microplàstics que es troben a tot arreu. Per tant, el realment hem de fer és reciclar-lo i tornar-lo a introduir en el consum. Per això, cada vegada s'utilitza menys matèria primera nova i tendim a fer servir plàstic recuperat. Cada vegada hi ha més recicladors, que treballen d'una manera fantàstica, molt professional.

Com hem d'actuar els consumidors al dia a dia?

És ben senzill! És molt important reciclar i posar els residus al contenidor que toca. Per exemple, els diferents tipus de plàstic van al contenidor groc, posteriorment passen per un sistema de separació i es fa la tria. La idea és que cada vegada menys residus vagin a parar a l'abocador i que es

recicli tot allò que fem servir. La societat en general està fent un primer pas, però a la llarga hi haurà diversos contenidors per a diferents tipus de plàstic, per exemple. Així, si la societat es va conscienciant, cada vegada serà més fàcil reciclar.

De fet, tot allò que fem servir s'ha de reciclar, perquè si no, arribarà un moment que no sabrem on ficar els residus.

Aquest any, el president Aragonès va visitar Ecopack Fluvià. De què van parlar?

Ens va visitar juntament amb l'alcalde de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, i vam estar parlant de la importància de reciclar més i millor. Ara ens trobem que falta material per reciclar i això no passaria si la gent reciclés correctament. Reciclar és un bé per a tota la societat.

Per acabar, quin és el seu lloc preferit de Sant Joan les Fonts?

En tinc molts, perquè Sant Joan les Fonts té racons molt bonics, però podria destacar el passeig paral·lel al riu a la zona de Perecaula.

I quan plou, m'agrada molt veure com baixar l'aigua al salt de Molí Fondo. M'hi puc quedar encantat observant la força de l'aigua!

Records

Seguim buscant fotografies antigues —o no tan antigues—
que sorprenguin, emocionin, ens facin viatjar en el temps,
recordar, identificar i homenatjar persones,
generacions o èpoques.

Fotos cedides per Xavier Brunsó

Ciclisme infantil. 1985

Pessebre vivent. 1988

Anna Duran, Anna Serra, Isabel Repullo
i Montse Espigulé (d'esquerre a dreta).

Festa de Sant Antoni. Anys 50

Treballadors de Can Bo -Hilados
del Fluvià- a la Deu.

